Мал. В. ГЛИВЕНКА

СЛОНИ Й МОСЬКА

— Ходімо, а то ця п'яна Моська зараз чіплятися почне.

ПЕРЕЦЬ

№ 18 (796). Рік видання 42-й

Ціна номера 12 коп.

КИЇВ. ВЕРЕСЕНЬ 1968

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

КОМПАС ЛІТУНА

— Нам повинні дати нову квартиру!
— А нам повинні дати путівку для Володі...
— Нам повинні підвести газ і гарячу воду!
— Нам повинні поставити телефон...
— А нам повинні озеленити двір!

Чуємо ми такі розмови? Чуємо! І самі на подібні теми балакаємо, бо й нам щось повинні... Кому повинні дати премію, кого повинні підвищити на роботі, кого з почестями провести на пенсію. Нам повинні... Тільки не часто ми заводимо розмови про те, хто ж це нам повинен? Хто ж ця добра тьотя, котра повинна забезпечити нас всіма благами цивілізації і взагалі зробити наше життя приємним у всіх відношеннях?

А ця добра тьотя, шановні товаришочки, і є наша робітничо-селянська держава. Слів немає— вона повинна, бо на те вона й робітничо-селянська, а не просто собі держава. Прийде час, вона й не те для нас зробить. І завжди буде повинна робити.

А ми? Як же ж ми з вами, товаришочки шановні? Що ми повинні?

Починають наскакувати на мене опоненти. Вони різні за віком і навіть зовні різні. Є тут дяді з рожевими потилицями, і є прищаві молодики з тих, які все знають. Такий молодик, навіть коли б почався кінець світу, обов'язково чвиркне крізь зуби, скривить набік пику і скаже: «Старо! Було!» Хоча, як відомо, кінця світу ще не було і, згідно астрономічних даних, найближчим часом не передбачається.

Так от, мої опоненти в один голос вигукнуть:

— Кинь, браток, свою філософію розводити, не бери нас на арапа. Ми Конституцію ще в неповній середній школі вивчали і добре вивчили, де закінчуються наші обов'язки і де починаються наші права!

Тут я не натягаю шкурку на кисіль. Так вони й скажуть.

Про обов'язки побіжно, а розмова про права може розтягтись до нескінченності. І результатом цієї розмови буде висновок, що держава перед ними в страшному боргу і борг той зростає день у день.

— А що таке! Свої вісім годин я чесно вкалую і тут до мене ніхто прискіпатись не може. Я свої години чесно відбарабанив, а там трава не рости, і кицька не ходи, і... взагалі, яке ваше діло!

Є на світі категорія людей і, на жаль, досить численна, чесних в юридичному розумінні цього слова. Такому не закинеш, що він прогульник, чи рвач, чи ледар. З юридичного, етичного чи й морального боку до нього не підкопаєшся. І разом з тим хребет його філософії такий:

— Робота не вовк...
— Від роботи коні дохнуть...
— Хай працює трактор, він залізний.

І вже будьте певні, такий громадянинчик на роботі не перерветься. Виконання своїх обов'язків він відміряє з точністю до міліграма. До того міліграма, який завадить вжити до громадянинчика адміністративних чи якихось інших заходів.

Є така примовка: «Солдат спить, а служба йде». Мої опоненти, глибокі знавці своїх прав, люблять повторювати цю примовку мало не з сльозами замилування на очах. Для них робота ніколи не була життєвою потребою. Їм однаково, де працювати, ким працювати, як працювати — тільки б зарплата була на кілька карбованців більша. Будьте певні, коли на робочому місці такого виникне пожежа, він ще подумає, чи викликати пожежників чи ні? А може, це не входить в його службові обов'язки!

Йому байдуже, що в шухляді його письмового стола лежать службові листи, на які треба було дати відповідь ще тиждень тому.

Йому байдуже, що з його вини простояв верстат і десь зірвалося важливе завдання.

Йому байдуже, що люди підуть з його кабінету знервовані і розчаровані, так і не вирішивши тих питань, які він був зобов'язаний з ними вирішити.

Вони багатоликі, ці філософи, щодо трактора, котрий залізний. Один називає себе роботягою, хоч його робочий день процентів на шістдесят складається з перекурів, а верстат працює вхолосту, другий — технічний інтелігент, сидить над проектом, але проект посувається туго, бо одне око технічний інтелігент не спускає з годинника, чи скоро кінець робочого дня, третій — керівник установи, господарник, адміністратор, але нічим не відрізняється від двох перших.

Ми нещадно тавруємо прогульників, ледарів, рвачів. Безперечно, вони є злом і можуть розраховувати на неприємності і в майбутньому. Але про вищезгаданих громадян мова заходить рідко. Більше того. Дуже часто в їхніх службових характеристиках ми читаємо: «до службових обов'язків ставиться сумлінно». На роботі за такими не дуже плачуть, і коли вони переходять на іншу, їм поспішають видати хорошу характеристику.

Всі ми охоче черпаємо з державного казана, але не всі ми, будьмо одверті, дорогі товаришочки, однаково в той казан вкладаємо. І що характерно: хто вкладає менше, той і норовить зачерпнути самої гущі. Тут то його б і ложкою по лобі: не забігай!

Нам повинні... Але й ми, мабуть, щось повинні. І чимало повинні. Так то...

Микола БІЛКУН.

Передплачуйте „ПЕРЕЦЬ“ на 1969 рік!

А ДЕ ШНИР?

Спочатку було урочисте відкриття. З цієї нагоди виступали оратори. Вони виголошували промови. Після промов гриміли оплески. А музика грала туш.

Ця подія відбувалася 5 листопада 1967 р.

Нова двоповерхова дільнична лікарня пахла свіжою фарбою, вабила білими затишними палатами та кабінетами і дивилася на своє відкриття ясними очима великих вікон.

Потім було ділове засідання.

На засіданні слухали: «Про прийняття на баланс новозбудованого корпусу Новосільської лікарні та про її відкриття».

І ухвалили:

Новозбудовану дільничну лікарню вартістю 79 968 крб., прийняти на баланс.

Вважати її відкритою з 1 січня 1968 року.

Забезпечити лікарню та її персонал усім, чим треба (і квартирами в тім числі).

Клопотати перед Тернопільським облздороввідділом, щоб той виділив лікарні спеціальний автотранспорт.

А контроль за виконанням цього рішення поклали на заступника голови райвиконкому В. П. Хащинського.

Це була конкретна, ділова постанова, і всі раділи їй, особливо в Новосілках. Рішення підписали голова Заліщицького райвиконкому Р. Слободян та секретар виконкому Г. Кривуца.

Календар у цей день показував 18 грудня 1967 р. А потім...

Потім злетів останній тридцять перший аркушик грудня. Прийшов новий, 1968 рік. І заступник голови райвиконкому В. П. Хащинський приступив до контролю за виконанням рішення про дільничну лікарню.

Проконтролював відкриття. Встановив, що в перший день нового року (як це було зазначено в рішенні) лікарня і не думала відкриватися.

Потім виявилося, що не відкрилася вона і на сотий день, і на двохсотий. І на двісті сорок п'ятий теж! (1 січня — 1 вересня 1968 року!).

У повітрі запахло наближенням першої річниці з дня урочистого відкриття невідкритої лікарні...

Що ж контролює заступник голови райвиконкому?

Як виконується рішення? Чи як не виконується?

Тим часом з конкретною, діловою постановою про дільничну лікарню сталася звичайна в таких випадках метаморфоза: добре припорошена канцелярським пилом, вона перетворилася на пустий папірець. І контроль за виконанням його перейшов уже з сфери ділової, адміністративної, в сферу сатири.

Видно, маючи на увазі саме таку метаморфозу, Іван Котляревський давно колись говорив, що «треба всякую папіру підвести як раз до шниру» (тобто дати їй лад, довести до кінця!).

Так, папіра, як бачите, є.
А шниру немає!

Ол. ГРОМОВ.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

— Чого ви на покупців розкричалися?!
— А що я битися з ними буду?!!

Телеграфне агентство Перця

ТРЕМТІТЬ, ЧЕМПІОНИ!

КИЇВ. (Кор. ТАП). Ефективний комплекс фізичних вправ для продавців булочок та пиріжків розробило управління громадського харчування Київської міськради. Для цього придбано відповідний інвентар — спеціальні візки по 190 карбованців кожний. Щоб навантажити такий візок пиріжками, треба передусім затягти його на кухню їдальні. Ця операція поєднує в собі елементи тренувань гирьовиків, штангістів, а також штовхачів молота і ядра. Оскільки ж кухня часто міститься на другому або третьому поверсі, то на зворотному шляху продавці вивчають ще й прийоми самбо: великоваговий візок виривається з рук, і виникає гостра проблема його приборкання.

Управління громадського харчування має намір таким чином підготувати не лише чоловічу, а й жіночу команди винятково перспективних атлетів, які зможуть позмагатися навіть з чемпіонами.

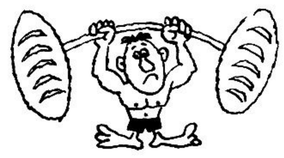

ВОНА НЕ ПЕРЕЖИВЕ

СУМИ. (Наш кор.). Архітектурні пам'ятки набагато переживають своїх творців. Але не всі. Пам'ятка, знайдена в Краснопільському районі, не переживе. На відміну від староримських терм, лазня в с. Самотоївці може витримає ще сезон дощів і вітрів, а потім розсиплеться. І ніхто не догадається, що тут колись стояла недобудована лазня. Вигнали її під самий дах. Але без дозволу санстанції. Тоді, в 1966 р., правління колгоспу ім. «Правды», ухвалило збудувати лазню в іншому місці, а готову коробку використати під інший об'єкт.

Минув час. Лазні в Самотоївці й досі немає. А коробка постаріла ще на два роки й активно готується «зіграти в ящик».

СЕПАРАТОРНИЙ МИР

Неписаний договір про вічний мир укладено між сепараторним пунктом села Яхники Лохвицького району Полтавської області та виконкомом Яхницької сільської Ради. За цим договором завідуючий сепараторним пунктом І. П. Пашко, з одного боку, регулярно постачає селу необмежену кількість смороду, а виконком сільської Ради, з другого боку, регулярно робить вигляд, що нічого про це не знає і нічого не помічає.

МАГАЗИН-ДУШОВА

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ. (Кор. ТАП). У колгоспі «Іскра» (с. Собківка Уманського району) стала до ладу нова колгоспна душова.

Споруджена вона за колгоспні кошти, відпущені на будівництво нового магазину. Будівельники з Уманського колгоспбуду теж запевняли усіх, що будують саме крамницю. Під такою ж назвою і здали цей об'єкт. Але незабаром виявилося, що це були жарти — замість крамниці колгоспники одержали нікому не потрібну душову установку.

Правда, працює тільки холодний душ. Зате працює ідеально — дах протікає, як решето. Штукатурка, між іншим, теж обвалюється ідеально.

СПЕЦИФІКА ЖАНРУ

Три історії з одним епілогом

Перша історія зовсім детективна. Правда, в ній немає жанрових компонентів; глупої ночі, пострілів та інших шумових ефектів. Зате є справжнісіньке пограбування. Була пограбована база відділу робітничого постачання Просянського комбінату вогнетривких виробів. Пограбування на перший погляд здалося загадковим. Грабіжники взяли з бази лише кілька мішків цукру.

Ретельний огляд приміщення не дав наслідків. Замок був справний, шибки — на місці. Підкопів чи дірок у даху не знайшли. Єдина обставина насторожувала в цій дивній історії: в одному з селищних магазинів продавався цукор, не зареєстрований у жодній накладній. Слідчі схопилися за цю ниточку...

Якщо читач за життя прочитав хоча б кілька детективів, він легко відгадає кінець історії. Ну, звичайно ж, цукор украли ті, на кого найменше падала підозра: директор бази Безкоровайний і його бойові помічники. Вкрали, продали і гроші поділили...

Громадськість цікавилася, дивувалася, обурювалася. І торговельна комісія селищної Ради зібралася на термінову нараду.

— Як ви могли? Куди ви дивилися?— спопеляв перехресний вогонь запитань начальника відділу робітничого постачання В. Ф. Підголу.

Підгола червонів, витирав носовичком спітнілого лоба і клявся:

— Не додивився! Хіба устежиш! Ніколи б не подумав!

Рішення торговельної комісії було суворим: а) засудити розкрадачів цукру; б) Підголу зобов'язати оздоровити обстановку в установі, яку він очолює.

Друга історія, зовсім не детективна. Криміналом і не пахне. Ніхто нічого не крав. Просто в результаті невеличкої маніпуляції з шифером (шифер списали на покриття неіснуючих дахів) 50 карбованців опинилися в кишені начальника відділу робітничого постачання. Це не описка. Мова йде про кишеню того самого В. Ф. Підголи, якого зобов'язано оздоровлювати обстановку.

Звичайно, читач може не зрозуміти, яка принципова різниця в тому, чим маніпулювати — цукром чи шифером? І чому в першій історії кримінал є, а в другій криміналу немає. Це вже, як то кажуть, специфіка жанру. Виявляється, існує різниця, та ще яка! Не в тому, чим маніпулюють, а в тому, як маніпулюють...

Третя історія, що проливає світло на перші дві, почалася років десять тому, коли енергійний Василь Федорович Підгола очолив місцеву торговельну організацію. Організація росла. Відкривалися нові торговельні точки. Відчинялися двері нових підприємств громадського харчування. Росла і популярність Підголи.

— Василь Федорович,— частенько лунали в трубці баси,— у тебе цікавої кофточки не знайдеться?

Знаходилися. Кожна дефіцитна кофточка, кожна модна сорочка, кожна пара модерних чобітків ставали цеглинкою у фундаменті, який тримав авторитет Підголи на такій висоті, що навіть ревізори, народні контролери не могли похитнути його.

— Що ви, це така добра, така порядна людина,— сказали мені в заводоуправлінні.

Що добра — це правда. Для декого у селищі серце Підголи навстіж. Двері бази — теж. Навіть Покровська райгазета писала про те, що база ця — справжній прохідний двір, і що під час перевірки, яку зробили народні контролери, бачили відповідальних працівників заводоуправління, котрі, по-домашньому влаштувавшись серед коробок і ящиків, вибирали собі потрібні речі. У директора бази Безкоровайного слідчі знайшли купу записок з резолюціями Підголи «Обслужити!», «Видати!», «Відпустити!». Доброта, як бачите, лилася через край.

А щодо порядності, то про це варто поговорити окремо. Уявіть собі, що вам залізли у кишеню. Ви, звичайно, можете схопити злодія за руку і викликати міліцію. А можете просто сказати:

— Кинь жарти, хлопче, і поклади гаманець на місце!

За руку Підголу ніхто не хапав. Його, м'яко кажучи, посоромили. Мовляв, незручно керівникові солідної торговельної установи збувати шифер наліво. Повернув Підгола гроші, і повернулася до нього репутація непогрішності. Навіть голова селищної Ради т. Яременко каже:

— Мене не турбує Підгола, він людина надійна. Непокоїть те, що в торгівлі трапляються випадки шахрайства...

Є на флоті така команда, її дає, як правило, капітан: «Роби, як я!» Матроси наслідують кожний його рух, повторюють кожний крок. Як-то кажуть, аналогічна ситуація не раз траплялася в Просяній. Підлеглі слухняно наслідували торговельного начальника. Особливо копіювали його ліві рухи.

Випише, скажімо, Підгола фальшивий наряд для покриття своєї чергової випивки, підлеглі негайно ж відгукуються вигадливим трюком: працівники їдальні купують вино і горілку у магазині, а продають їх по ресторанних цінах.

Звичайно, далеко не всі торговельні працівники наслідували начальника. Були (і багато!) такі, що пробували корегувати рухи Підголи. Як правило, це закінчувалось сумно: сміливець після невеликого опору подавав заяву про звільнення. Один, правда, принципово відмовився писати заяву, тоді замість заяви виник наказ: «старшого експедитора Мухометчина перевести у... вантажники»...

Що правда, то правда, торговельній комісії при селищній Раді не відмовиш у спостережливості. Обстановка у відділі робітничого постачання дійсно вимагає оздоровлення.

Тільки чи не здається членам високої комісії, що і сам головний оздоровлювач начальник відділу В. Ф. Підгола потребує ефективного оздоровлення. Притому, в першу чергу.

Ю. ПРОКОПЕНКО,
спец. кор. Перця.

Дніпропетровська область.

Мал. Г. МАЛАКОВА

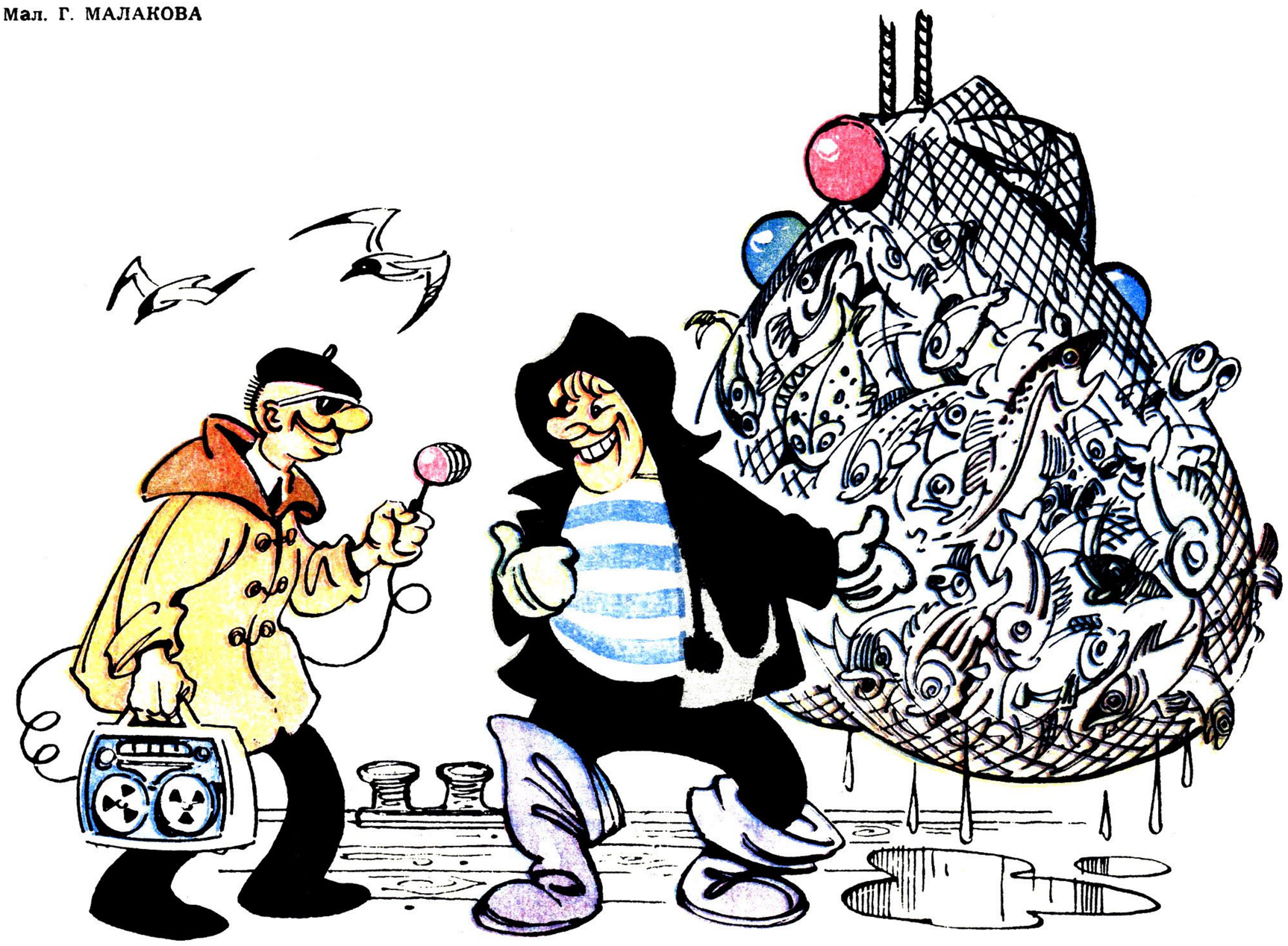

— Що ви робите у вільний час?
— Люблю посидіти з вудочками...

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Серед жіночих бавовняних костюмів найбільшою популярністю користувалися костюми Роменської швейної фабрики (Сумщина). Вона освоїла новий фасон — артикул «ОПУП-1» («опудало універсальне», автор А. І. Перчі). Завдяки йому було організовано зразкову охорону врожаю на Черкащині: 700 опудал, одягнених у закуплені тут «ОПУПи», і на гарматний постріл не підпускали шкідників до ланів. Автора моделі — начальника ВТК фабрики А. І. Перчі було занесено на «Дошку заслужених бракоробів» у № 14 «Перця».

Після цього на фабриці відбулися такі події. Виступ «Перця» обговорили на поширеному партбюро і на зборах колективу фабрики. Усім бракоробам воздали по заслугах. На головного інженера В. А. Овсієнка та начальника ВТК А. І. Перчі наклали партійне стягнення. А технолога бригади В. І. Луб звільнили з посади. Випуск «ОПУПів» припинено.

ПЕГАСИ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

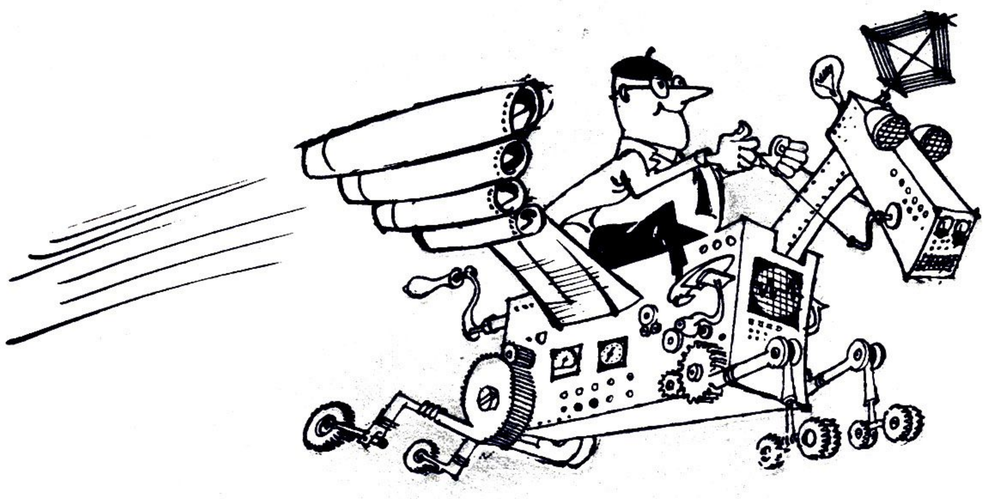

Пегас фантаста.

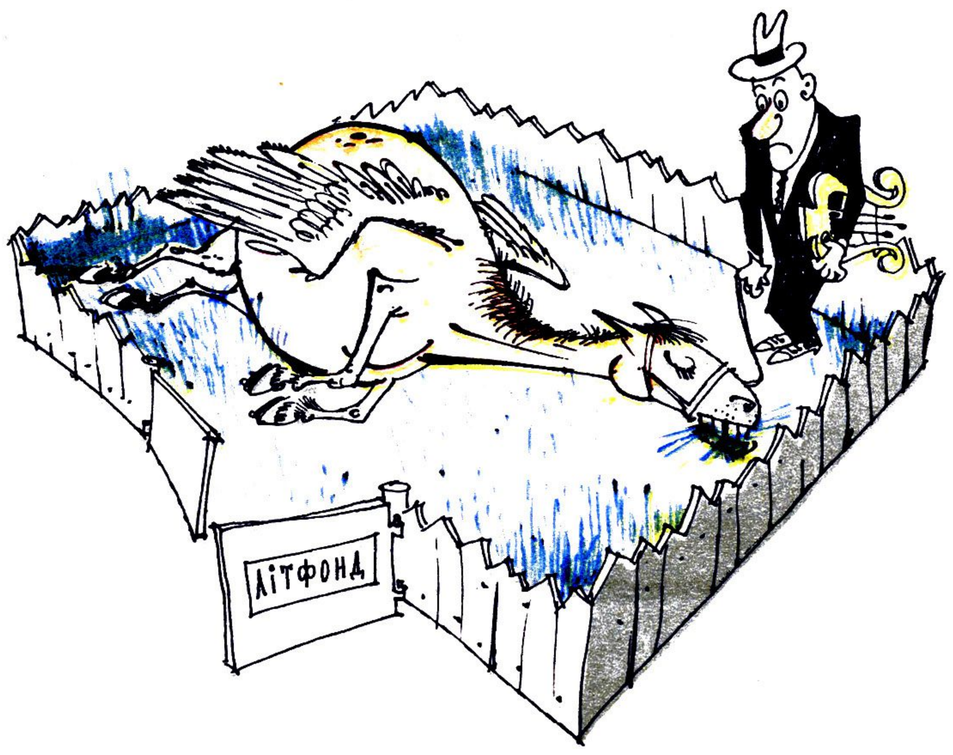

Перепасся...

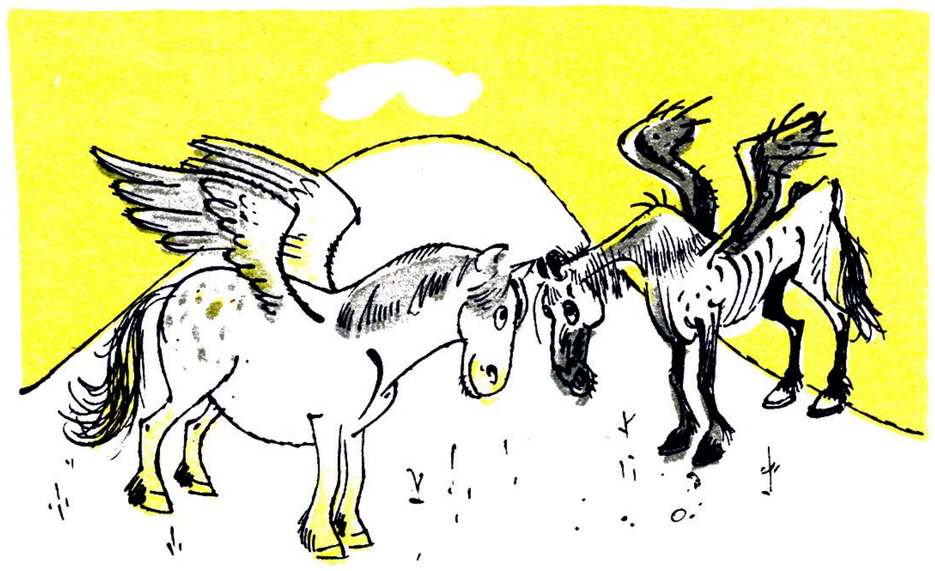

— Хто твій хазяїн?
— Лірик.
— А мій — сатирик...

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Повара їдальні Немирівського цукрозаводу А. Ф. Дробаху погубив її власний язик. Він щодня відпускав таку порцію лайки, що її не в силі були переварити всі працівники їдальні разом. Про це вони написали нам листа. Правління Вінницької облспоживспілки перевірило його й повідомило, що в їдальні вже панує спокій. Грубіянку А. Ф. Дробаху з посади звільнено.

КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ СКАРБ

Тресту «Кременчукрудбуд», який споруджує в Комсомольську-на-Дніпрі гірничозбагачувальний комбінат, знадобилася карбомідна смола для хімічного закріплення грунтів під фундаментами нових корпусів. Спеціалісти назвали марку смоли — МФ-17. Трест зробив заявку на 375 тонн. Невдовзі прийшла звістка, що смолу відвантажить Рубежанський хімкомбінат на Луганщині.

І поставщик, і замовник раділи. На комбінаті тому, що збути одразу 375 тонн продукції і таким чином виконати план вдається — прямо скажемо — не часто. У тресті, в свою чергу, теж задоволено потирали руки: накльовувався хороший запас, а запас, як відомо, шиї не муляє. Протягом вересня—листопада комбінат справно надсилав бочки з смолою, аж поки на радощах не довів її кількість до 404 тонн. А трест так само справно викладав на бочку гроші, поки не виклав 117 тисяч карбованців.

І хоча в заявці підкреслювалося, що смола потрібна терміново, ніхто й не подумав використати бодай одну бочку. Яке там використання! В тресті навіть не поцікавилися, що ж їм насправді надсилають.

Звичайно, якби керуючий «Кременчукрудбудом» Віктор Олексійович Нижниченко замовив торт із доставкою додому, то негайно після одержання зазирнув би всередину коробки. І коли б замість квіточок з шоколадного крему виявив глиняний коржик, напевно, зчинив би галас. Бо то ж власна, кровна троячка, а не державні тисячі.

Тим часом наближався до кінця 1967 рік. Зметикувавши, що якось воно незручно виходить, вирішили про людське око відкрити кілька бочок. Відкрили і виявили, що смола була не та. Не МФ-17, а щось зовсім інше — МФФ-М марки Б. За її допомогою можна було хіба що виготовити нові меблі для кабінету Віктора Олексійовича Нижниченка... Рубежанська смола, як пізніше підтвердили експерти, годилася для мебльової промисловості, але аж ніяк не для закріплення фундаментів новобудови.

Що ж виходить? Виходить, юридично й фактично «Кременчукрудбуд» придбав 1776 бочок зовсім непотрібної йому смоли. Щоб якось зам'яти неприємну історію, в тресті вирішили тихцем продати злощасний «товар». Його возили навіть в Одесу, та покупців не знайшлося. Тоді замовник оперативно знайшов інший вихід: закопав усі бочки з смолою глибоко в землю, де вони лежать і сьогодні. При цьому нікого не турбувала та обставина, що гарантійний строк зберігання смоли, після якого вона псується, минув.

А вже потім між замовником і поставщиком почалися паперові дискусії. Як відомо, у кожної Федори свої одговори. Будівельники доводять, що, оскільки вони не хіміки, то й не зобов'язані цікавитися, що саме їм надсилають. Хіміки ж у свою чергу переконують опонентів у тому, що вони не будівельники і тому їм взагалі плювати, з якою метою трест замовляв смолу.

Поставщик, обома руками вхопившись за гроші від проведеної операції, не йде ні на які компроміси. «Смолу прийняли? Прийняли. Оплатили без претензій? Оплатили. Ну, й робіть з нею що хочете. Ми ні при чому. І грошей не повернемо».

А чи так-таки й ні при чому шановний поставщик?

— Бачте, — гаряче доводить заступник директора хімкомбінату Олександр Юхимович Роніс, — в наряді не було вказано марку МФ-17, а написано просто МФ.

Але Олександр Юхимович явно применшує заслуги комбінату в цій історії. Справа в тому, що тут прекрасно знали, яка смола потрібна будівельникам. Бо в середині вересня минулого року одержали з Кременчука листа, де чітко сказано, що трест з нетерпінням чекає саме смолу МФ-17. Ще був час уладнати непорозуміння. Але це повідомлення поставщик зігнорував, оскільки воно позбавило б його можливості збути продукцію: смолу МФ-17 хімкомбінат взагалі не випускає. Тому хитрі рубежанці удали, ніби нічого не знають.

Тепер кмітливий поставщик завдав замовникові ще одного удару — нарахував йому 62 тисячі карбованців штрафу за неповернені бочки. В принципі такий рішучий жест не викликає заперечень. Але в даному випадку якось не дуже віриться, що поставщик дбає передусім про державні інтереси.

Здається, ситуація зрозуміла. Однак залишається невиясненим інший бік справи. Існує ж таки цілком реальний наряд на смолу, в якому не названо її марку. Існує, очевидно, і реальний автор цього твору. Хто він?

Сліди ведуть у Головпромбудпостач Міністерства промислового будівництва УРСР. Першим загубив марку смоли виконуючий обов'язки начальника цього главку Іван Юхимович Старушенко. Просто взяв і загубив. Знаєте, різні відповідальні клопоти, безліч справ — хіба встежиш за всім! Так і пішла від Івана Юхимовича до Укрголовхіму заявка на абстрактну смолу МФ. А вже там розпорядилися швидко: не звернувши уваги, що в листі йшлося про закріплення грунтів під фундаментами новобудови, виписали остаточний документ на рубежанський мебльовий клей.

Виникає логічне питання: невже в Укрголовхімі не повинні думати над тим, з якою метою їм замовляється продукція?

— Ні, не повинні, — цілком серйозно переконує заступник начальника главку Ксенія Олександрівна Бескоровайна і тут же інтимно додає: — А крім того, ми були зацікавленою стороною. Це ж не жарт — одразу збути 375 тонн, коли звичайно підприємства купують по 20—30 тонн!

Залишається тільки схилити голову перед невтомними борцями за збут, яким байдуже, що наслідком їх енергійної діяльності є бездіяльність на важливій будові. І поки роззяви-будівельники обмінюються з хитрунами-хіміками нескінченними філософськими сентенціями на тему «Винні ви, а не ми», біля Кременчука й понині височить пам'ятник колективному нехлюйству — могила, в яку закопали державні гроші.

В. ЧЕПІГА.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Директор Джанкойської школи меліорації (Кримська область) т. Сомов подав практичний урок того, як осушувати... Ні, ні, не болота, а гаманці своїх підлеглих. Механіку цього діла Сомов виробив просту: в одних він просив, у інших вимагав, але нікому позичених у такий спосіб грошей не віддавав. Щоб вирвати у директора гроші, доводилось навіть місцевкому профспілки втручатися.

Скарга про це надійшла до редакції «Перця». Секретар Джанкойського міськкому КП України т. Кобилинський повідомив, що такі факти мали місце. Прийнято рішення про усунення Сомова з посади директора школи.

Може, ці уроки запам'ятаються Сомову на довгі роки.

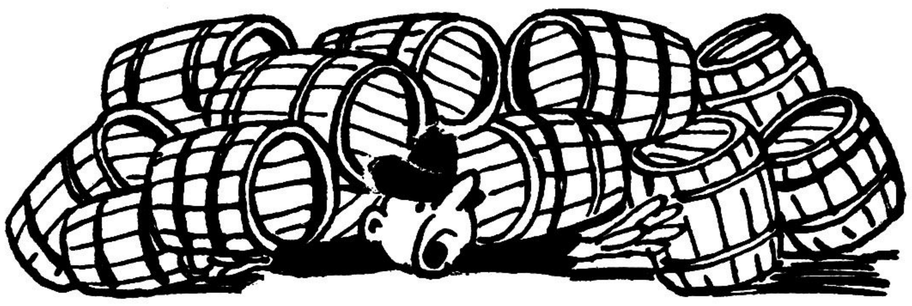

ПРИЙНЯТО ОДНОГОЛОСНО

Не байка, а інформація із ювілейних зборів, присвячених 75-річчю Микити Павловича Годованця.

Учора, о такій, як це, порі
Зійшлись усі безсмертні байкарі
На цехові свої, сказати б, збори.
Порядок денний був: обговорити
Той творчий скарб Годованця Микити,
Що вніс він до байкарської комори...

Були: Глібов, Красіцький, Крилов,
Леонардо да Вінчі прийшов,
Федр, Езоп, Лафонтен та Бабрій,
Словом, кворум був повний, — як стій!..

Розглянувши усе, обговорили,
Годованця сердечно похвалили
(Бо заслужив, то й похвали не жаль)
Й одноголосно прийняли чітку
І лепську резолюцію таку,
Або, сказать по-їхньому, мораль:

Наш брате-ювіляре! І надалі
Тисни, як той казав, на всі педалі!

Д. МОЛЯКЕВИЧ.

ВІД РЕДАКЦІЇ: За цю резолюцію усі перчани голосують обома руками.

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА.

МИКИТІ ГОДОВАНЦЮ — 75!

Слово бере ювіляр

ОСА І ЛЕДАР

Оса в натурі — ледар ідеальний.
Поглянеш — панночка, ніврокy:
Тоненька, жвава і діяльна.
Для діла ж спільного не зробить
кроку.
Впіймається — до бою шле жало;
Насядеться на Муху — обгризе крило,
Збирать нектар?— Не бачив ще ніхто.
А красти мед — майстриня
на всі сто...
Якось її пита звичайний Ледарюга:
— Скажи одверто, будь за друга:
Що ж в тебе шани гідне єсть?
— Як, що? Відвага, працьовитість,
честь!

* * *

Отак сам Ледар часто плутав —
Любов і честь в слова брехливі кутав.

НЕВДЯЧНИЙ ПЕС

(За Езопом)

Укравши м'яса кус в різниці,
Пес утікав і трапив до криниці.
«Чекай, не йди до дна, псяюхо! —
Господар зверху каже Псу. —
Ось я драбину принесу».
В криницю зліз — хап злодія за вухо,
Щоб визволить з біди
І витягти з води.
А Пес вчепився кланцаками в руку.

* * *

Наш колектив брав ланця на поруку.

БЛОХА

(За Леонардо да Вінчі)

Блоха з собачого хвоста,
Шукаючи нову смачну поживу,
Скік-скік на кожушанку сиву.
Помилка сталась: шерсть густа,
А шкура — як сухар, не вкусиш.
Що тут робити мусиш?
Блоха — назад, хвоста шукать.
А хвіст — з собакою тікать.

* * *

Буває як Блосі, хто на нові місця
Плига, шукаючи жирнішого м'ясця.

МУХА І ВІЛ

(За Федром)

На дишлі сидячи, дзижчала Муха:
— Крокуй-но швидше! Ліпишся,
мов рак!
А то вкушу за шию так,
Що побіжиш щодуху!
В і л:
— Боюсь я не тебе,
прислужницю гидку,
А тих, що з батіжком сидять
на передку!

ВЕРБЛЮД

(За Бабрієм)

Нав'ючили усякого добра:
Вже не Верблюд — гора.
Глузують вуличні нероби:
— Яка тобі дорога до вподоби:
Згори? Чи та, що вгору підніма?
В е р б л ю д:
— А рівної нема?

У БУДИНКУ ВІДПОЧИНКУ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Давайте, ребята, стрибати через вогнище. Хто не обсмалиться, буде премійований пищиком.

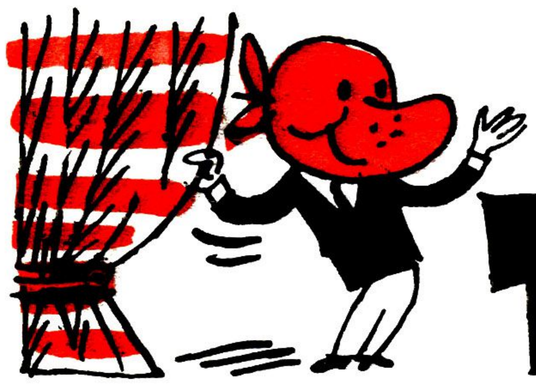

ТЕАТР ПЕРЦЯ

ТРЕТІЙ ПРИПАДОК

Трагедія (в усякому разі, для рибгоспів)

Дійові особи:

Карпо Гаврилович В'юн — директор рибгоспу
Дід Махтей («Дуся») — виконуючий обов'язки секретарки
Іван Іванович
Іван Васильович — «персона грата»
Василь Іванович
Дубко — вчений муж
Переляков — агент Держстраху
Горімов — пожежник.

Дія відбувається щоосені в багатьох рибгоспах.

Кабінет В'юна. На стіні малюнок: свиня з цигаркою в зубах, під ним напис: «А я курю!» В'юн чадить за своїм столом.

Просигналила за вікном машина.

В'ЮН (зняв трубку). — Дайте мою приймальну. Алло, Дуся! Хто прибув? Що? Іван Іванович? Ясно... (потирає руки).

ІВАН ІВАНОВИЧ (заходить з папкою). — Здоров, Карпе Гавриловичу!

В'ЮН (подає в поклоні руку). — Драстуйте, драстуйте... Дуже радий, дуже радий...

ІВАН ІВАНОВИЧ. — Як діла?

В'ЮН. — Коропчики — во! Скоро ловити будемо. Центнерчиків, так щоб не збрехати...

ІВАН ІВАНОВИЧ. — Зрозуміло, зрозуміло... Коротше кажучи, напиши записочку своїй стражі.

В'ЮН. — У цю ж хвилинку. Перепрошую, на скільки персон?

ІВАН ІВАНОВИЧ. — Ну, я, шофер, мій друг і його синок... Шибеник такий. Тільки закине — і зразу ж тягне. Минулого разу два відра влупив. Значить, на Трухань їхати? Ну, будь здоров!.. (Взяв записку, вийшов. Як тільки прогуркотіла машина, почувся сигнал іншої).

В'ЮН (взяв трубку).—Прошу мою приймальну. Дуся! Хто там ще? Іван Васильович? Ясно... (скребе потилицю).

(Низенький, м'ячеподібний Іван Васильович, витираючи хусточкою лоба, вкотився до кімнати).

ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ. — Ох і шпарить, ох і шпарить! Осінь, а така жарища! Коротше — здорові були! Тут зі мною три чоловіки з області. Де у вас можна приземлитись?

(В'юн, зітхнувши, пише записку. Іван Васильович засунув її до кишені).

ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ. — Люблю ділових людей. Чуєте, звіт не забудьте на понеділок. Ну, все, привіт!

(Пішов. Знову засигналила машина. В'юн починає кусати нігті).

В'ЮН (виглянув у вікно). — Субота — день гарячий. Хто там? А-а-а, Василь Іванович власною персоною.

(Зайшов сухий, як тараня, Василь Іванович).

ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ. — Карпе Гавриловичу, серденько! Як дружина, як діти, як план?

В'ЮН. — Дуся!

(Заходить бородатий дідок).

ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ. — А чого це ви його Дусею називаєте?

В'ЮН. — По старій звичці. Посаду секретарки скоротили — от і взяв діда Махтея тимчасово виконувати обов'язки. Він у нас охоронником був. Хіба це порядок, Василю Івановичу?

ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ. — Добренько, добренько, вирішимо. А поки що записочку — і адью! Аванс-ик, так би мовити, ги-ги... Ну, ну, не вважай за образу. Я людина ділова...

(Взяв записку, пішов. За вікном чути протяжне «тпру-у-у»).

В'ЮН. А це що за нещастя? (дивиться у вікно, знизав плечима).

(Зайшов середній на зріст мужчина з масним обличчям і в масивних окулярах).

НЕЗНАЙОМЕЦЬ. — Честь маю — молодший науковий співробітник Інституту залізобетонних виробів Дубко...

В'ЮН. — Слухаю вас, товаришу Дубко...

ДУБКО. — Прибув до вас, вельмишановний... вибачаюсь, як вас величати?

В'ЮН. — Карпо Гаврилович В'юн...

ДУБКО. Вельмишановний Короп... В'юн... (про себе). Клята «Старка». Геть чисто язик заплітається. (Уголос). Вельмишановний В'юн... Гаврикор Полігаврилович... В общем, приїхав писати дисертацію.

В'ЮН. — Цікаво, цікаво...

ДУБКО. — Про вплив в-води з-зариблених с-с-ставків на... гик!.. залізобетонні вироби... себто п-п-перекриття...

В'ЮН (вбік). — Чорти б твого батька взяли разом з дисертацією. Тільки тебе не вистачало сьогодні. (Вголос). Чим можу служити науці?

ДУБКО. — По-перше, квартиру не завадило б. Ну, це потім. А поки що... Знаєте, я великий любитель рибки... Коропи, в'юни...

В'ЮН (вбік). — Ну, біс з тобою. Може, Пріську мою допоможеш в інститут влаштувати. А то дівка на відданні і за холодну воду не береться. Тільки куди цю дубину послати, щоб начальству на очі не попадався? (Вголос). Ви чим приїхали?

ДУБКО. — Так сказать, по-простому, по колгоспному, підводою.

В'ЮН. — Їздовий тутешній?

ДУБКО. — Ум-гу... Гик!

В'ЮН. — Подавайтесь на Іваньки. (Вбік). Поки на підводі дотеліпаєшся, риба тобі буде не мила. (Вголос). Ось вам записочка. Бувайте... (бере трубку). Дуся!

ДІД МАХТЕЙ (сердиться). — Яка я вам Дуся?

В'ЮН. Забуваюсь, дєдушка Махтей. По старій звичці...

ДІД МАХТЕЙ. — Скліроз, кузькова мать, мовляв той...

В'ЮН. — На цій посаді не тільки склероз наживеш. Моя не приходила?

МАХТЕЙ. — Явдошка?.. Євдокія Павлівна дзвонили. Казали, якихось вісім родичів її прибуло з вудками. Вона їх на Трухань відправила.

В'ЮН. — Там же Іван Іванович...

МАХТЕЙ. — Вона в курсі. Спровадила їх на той бік, від поля...

В'ЮН (кинув трубку). — Лишенько моє! Без ножа заріжуть. Звідки я той план візьму? Розграбують... Голим з торбою пустять... Розтерзають. Без солі з'їдять. Зажарять живцем на сковороді.

(Заходить агент Держстраху, солідне черевце, зачіска — «їжак»).

АГЕНТ. — Здрастуйте! Агент Держстраху Переляков. Майно не бажаєте застрахувати?

В'ЮН. — Яке?

АГЕНТ (виймає папір). — Ось тут значиться: параграф шостий, підрозділ сто сімдесят четвертий: від пожежі, повені, нападу злочинця...

В'ЮН. — А від сарани?

АГЕНТ. — Теж... Що? Від якої сарани?

В'ЮН. — Рибу від сарани...

АГЕНТ. — Рибу? Гм... Рибу... Рибу не страхуємо. От склади там і все таке інше тощо...

В'ЮН. — Що ви мені «тощо»? Я вам про діло кажу.

АГЕНТ. — Не буде діла. Рибу не можу... От коли б повудити. Я якраз дві закидушки прихопив. Га?

(Задзвонив телефон).

В'ЮН. — Дуся! Махтей!.. Трубку зніміть!

МАХТЕЙ. — Аллу! Кого? Гавриловича? Січас. (Кричить). Трубку зніміть!

В'ЮН. — Слухаю... Що? Шефи виїхали відпочивати? Новий грузовик? Повудити? (Кинув трубку, схопився за голову).

АГЕНТ. — Тут діла не буде. Засотаюся помежи шефами...

(Вибіг. Чути, як зупинилася машина).

МАХТЕЙ (за сценою). — У тіліфона.... Дайте кабінет...

(Задзвонив телефон. В'юн сердито б'є кулаками по столі. Нарешті зняв трубку).

В'ЮН. — В'юн слухає...

МАХТЕЙ. — Це я, Махтей. Пожарники прибули...

(В'юн гримить кулаками по столі, кидає трубку).

ПОЖЕЖНИК (заходить, чітко козиряє). — Горімов, начальник райпожохру. Що з вами?

В'ЮН (в'яло). — Риба... План... Варвари... (спохватився). Сідайте...

ПОЖЕЖНИК. — Змушений попередити, що протипожежна безпека в рибгоспі не той... не дуже...

В'ЮН. — Де? На ставках?

ПОЖЕЖНИК. — На складах, у конюшні. Нема діжок, з водою, вогнегасників. В общем, завтра будемо балакати. А сьогодні проведемо профілактичні бесіди з охороною на ставках...

В'ЮН (стомлено). — Скільки вас?

ПОЖЕЖНИК. — П'ятнадцять душ...

В'ЮН (про себе). — Пропала риба. П'ятнадцять лобів. Це ж у кожного по три вудки. (Вголос). Ну, їдьте... (пожежник козирнув, пішов). Мамо рідна! Пекло! Казан з смолою, а не посада... (кричить). Дуся!!! Вони поїхали?

МАХТЕЙ. — Га?

В'ЮН. — Поїхали, питаю?

МАХТЕЙ. — Не поняв... Заждіть... Аллу, дєвушка, кабінет.

(Дзвонить телефон. В'юн взяв трубку).

В'ЮН. — Мене нема... Якщо хто приїде. Зрозумів?

(Йде до дверей. В цей час дзвонить телефон. Повернувся). Звідки? З Червоного хреста? Вже виїхали? П'ять чоловік? Який семінар? Ой... (схопився за серце, запалив цигарку. Йде до дверей. Знову дзвінок. Повернувся, бере трубку). З якої газети? З районної? Про передовий досвід писати. Втрьох? З вудочками? (Кинув трубку. Біжить до дверей. Знову дзвінок. Тепер один за одним. В'юн ледве встигає відповідати). Алло! З комунгоспу шестеро? Так-так... Алло... З райбанку? (Кинув трубку, починає мугикати:

І лід тріщить,
І вода хлющить,
А кум до куми
Судака тащить...)

В'ЮН (репетує). — Дуся!!!

МАХТЕЙ (виріс на порозі). — Слухаю!

В'ЮН. — Дуся! Роту солдат з кулеметами. Я їх отак... (зображує себе за кулеметом). Трах, тра-ра-рах! При в'їзді в село — дрррр! На ставках— тра-та-та... (починає їсти папери).

МАХТЕЙ (хреститься, біжить в сусідню кімнату. Чути його голос). — Дєвушка, больніцу...

В'ЮН (кричить). — І пушку крупнокаліберну, щоб з картеччю... І гранати. І бомбу... (вбігають два здоров'яки-санітари, в'яжуть В'юна).

МАХТЕЙ (хитає головою). — Сердешний... Це вже з третім таке...

САНІТАР (до другого). — Ти його супроводжуй, а я на ставку зійду. У мене в машині дві вудочки. (Зв'язаний В'юн підкидається, як риба на суші).

Олександр ВОРОНЮК.

м. Вінниця.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

А Бандеру хіба не заарештували німці? Хіба він не сидить у німецькій в'язниці?

(Зойк щирого бандерівця).

Стоїть українсько-німецька самостійна державна дірка.

Глупої ночі, на всі боки озираючись, присідаючи й підстрибуючи, як наполоханий вовк, наблизилася до дірки людина.

— Тю! Хто ж це на дірку купу костриці висипав?!

— Та яка там костриця?! То моя голова, а не костриця. Це — я! Український фюрер усього Правобережжя! Голову на прогулянку випустив! Задуха в державі! Територію треба поширювати, а то тхне, хоч плач! Ніде населенню розпросторитись. Воно к весні йдеться; гори розтали, і моря вийшли з берегів — нема ногою де ступити!

— А для мене місце знайдеться?

— Та як-небудь! А ти звідки?

— Од батька!

— Ну, як воно там? Чи скоро вже Київ візьмемо?

— Київ?! Який там Київ, коли й самого батька взяли!

— Як? Хто взяв?!

— Німці!

— Кого? Бандеру?! Батька нашого?!

— Та його ж!

— Куди?

— У в'язницю взяли!

— Та ну?

— От тобі й ну! Ось листа мені дав, щоб дружині його як-небудь передав!

— От тобі й маєш! Ну, лізь у дірку, поговоримо.

Купа костриці зникла в дірці, а за нею, кректучи, поліз туди державно-самостійний дипломатичний кур'єр від самого верховного фюрера українсько-німецької самостійної й ні від кого не залежної держави.

— Хлопці! — промовила костриця.— Гість у нас! Візьми который лопату та підгорни гори до стінки, бо нема куди людині й ноги простягти. Та канал би од моря прокопали, отам, поза південним кордоном, бо бачите, уже по всій території море пішло. Та копай обережно, щоб солома в головах не підпливла! Копай глибоченько, може, який закордонний корабель припливе...

— Копали вже...

— Копай, я тобі кажу! Це справа не проста, а справа державна, канали копати!

— Казали, що міністром буду, а воно тільки те й робиш, що гори підгортаєш та канали копаєш!

— Не базікай! Копай! Більшу дірку викопаєм, то й тебе міністром на лівий закуток призначимо! Ну, сідай, кур'єре. Та як же ж воно так? То казали, що гетьманом усієї самостійної України буде, а то взяли та в тюрму? Що ж воно це таке?

— А я знаю?!

— А хто ж знає?

— Вони знають!

— А нам хіба не цікаво знати? А що ж він там у листі до дружини пише? Не читав?

— Не читав, бо запечатаний! Хлібом заклеєний і державним пальцем припечатаний!

— А може, як-небудь можна? Прочитаємо, хлібом заклеїмо й пальцем припечатаємо! Га?

— Пальці ж у нас не державні!

— Як не державні?

— Та воно-то державні, так не верховні!

— Та хто додивиться?!

Умовила костриця державного дипломатичного кур'єра, і листа вони розпечатали...

Самостійний український фюрер самостійної українсько-німецької держави пише до своєї самостійної фюрерихи:

«Гутен таг, майне лібер Химіє Калістратівно!

Во первих рядках мого до вас листа, хайль Гітлер!

Во других рядках мого до вас листа, хайль Гіммлер!

Во третіх рядках мого до вас листа, хайль Герінг!

Во четвертих рядках мого до вас листа, хайль Кох!

Теперечки, після всіх «хайлів», майн лібер Химіє Калістратівно, сповіщаю я вас, що я, — слава тобі, майн гот! — сиджу в тюрмі. Покликали мене сам гер Гіммлер (хайль!) і дали спочатку ручку поцілувати. Я поцілував та й кажу: «Дозвольте ще й нижче поперека!» А вони кажуть: «Ніззя, бо в мене,— кажуть,— там після Франкфурта-на-Одері чиряк сів!» Вони з Одеру на самохідному доті їхали й нижче поперекам в амбразуру вгрузли та й перестудилися. «Поцілуєш,— кажуть,— після Франкфурта-на-Майні, а тепер,— кажуть,— у тюрму сідай, бо треба,— кажуть,— так зробити, що ми вроді з тобою посварилися і що ніби ти проти нас! Ферштейн?» — питають. «Ферштейнаю,— кажу,— ласкавий пане!» і знову їх у ручку! «А своїм,— кажуть,— бандерівцям перекажи, щоб по схронах ховалися. Ферштейн?» — питають. «Ферштейнаю, — кажу, — ласкавий пане!» І знову їх у ручку. «А ти,— кажуть,— у тюрмі сидітимеш. Радянська влада і весь народ думатимуть, що ти й усі твої дер банди проти нас! А раз проти нас, то, значить, за них! Ферштейн?» — питають. «Ферштейнаю»,— кажу — і знову їх у ручку. «А про тюрму не турбуйтеся, буде непогано! Годуватимуть! Афидерзейн!» Уклонився я їм низенько, ще раз ручку поцілував, і вони пішли... Отже, майне лібер Химіє Калістратівно, все гаразд! Їсти дають. Ранком кава, на обід вурст з пшоняної каші, а ввечері вурстхен з свинячого кізяка,— в них, кажуть, найбільше вітамінів «Г». Живу, одне слово, непогано (хайль Гіммлер!). Сидітиму, доки скрізь дізнаються, що мене заарештовано, а потім випустять. Полатай підштанки, та латки клади краще з ковдри, бо скоро на гетьманський престол сяду, то щоб не муляло.

Обнімаю тебе, майн лібер фюрериха, майбутня фюреро-гетьманова, Химіє Калістратівно!

Твій фюрер гетьман Степан Бандера».

Подивилася костриця на дипломатичного кур'єра, а кур'єр на кострицю.

Костриця й каже:

— Так оно воно як! Хитрий, падлюка!

— Як ти сказав? — кур'єр до нього.

— Хитрий, — кажу, — наш пан фюреро-гетьман!

— Тож-бо й є.

— Ну, підгортай, підгортай, хлопці, гори! Та канал прокопуйте! Спать треба лягати. На справжню державу закандзюбилося! Гетьманові вже підштанки латають!

1945 р.

У видавництві художньої літератури «Дніпро» виходить збірка гуморесок Остапа Вишні «Самостійна дірка».

Нижче друкуємо дві гуморески з цієї збірки.

Побувавши у Львові, я дізнався, що українсько-німецькі націоналістичні газети зняли були гвалт, ніби мене, Остапа Вишню, замучили більшовики. Так от слухайте, як це насправді було.

Сильно дуже вони його мучили. І особливо один: сам чорний, очі йому білі і в руках у нього кинджал, із чистісінького загартованого національного питання викутий. Гострий-гострий кинджал.

«Ну, — думає Остап, — пропав!»

Подивився той чорний на нього та й питає:

— Звуть тебе як?

— Остап, — каже.

— Українець?

— Українець, — каже.

Як ударить він його колодочкою у найсвятіший закуток національного «я». Остап тільки «ве»! І душа його — цвірінь-цвірінь — і хотіла вилетіти, а той, чорний, його душу за душу, придавив і давай допитувати:

— Признавайся, — говорить, — що хотів на всю Великоросію сині штани надіти.

— Признаюсь, — говорить Остап.

— Признавайся, — каже, — що всім говорив, що Пушкін не Пушкін, а Тарас Шевченко.

— Говорив, — каже.

— Хто написав: «Я помню чудное мгновенье»?

— Шевченко, — говорить Остап.

— А «Садок вишневий коло хати»?

— Шевченко, — говорить.

— А «Євгеній Онєгін»?

— Шевченко, — говорить.

— А-а-а-а! А що Пушкін написав? Говори!

— Не було, — говорить, — ніякого Пушкіна. І не буде. Одного разу, — каже, — щось ніби появилося, так потім роздивилися, а воно — жінка. «Капитанская дочка» називається.

— А Лев Толстой? А Достоєвський?

— Що ж, — говорить Остап, — Лев Толстой. Списав «Войну и мир» у нашого Руданського. А Достоєвський, подумаєш, письменник! Зробив «Преступление», а «Наказание» сам суд придумав.

— А взагалі, — питає, — Росію визнаєш?

— В етнографічних, — каже, — межах.

— В яких?

— Од улиці Горького до Покровки. А Маросейка— то вже Україна.

— І історії не визнаєш?

— Яка ж, — каже, — історія, коли Катерина Велика — то ж переодягнений кошовий війська Запорозького низового Іван Бровко.

— А кого ж ти, — кричить, — визнаєш?

— Визнаю, — говорить, — самостійну Україну. Щоб гетьман, — говорить, — був у широких штанях і в полуботківській сорочці. І щоб усі міністри були тільки на «ра»: Петлюра, Бандера, Німчура. Двох тільки міністрів, — каже, — можу допустити, щоб на «ик»: Мельник та Індик.

— Розстрілять! — кричить. — Розстрілять, як такого вже націоналіста, що й Петлюру перепетлюрив і Бандеру перебандерив.

Ну й розстріляли.

Такого письменника закатували. Як він писав! Божже наш, як він писав! Хіба він, думаєте, так писав, як інші пишуть? Ви думаєте, що він писав звичайним пером та чорнилом і на звичайному папері? Та де ви бачили?! Він бере було шпичку для галушок, у чорну сметану встромить і на тонісіньких-тонісіньких пшеничних коржах і пише. Пише, варяницею промокає й увесь час приспівує: «Дам лиха закаблукам, закаблукам лиха дам». А як не дуже смішно вже виходить, тоді як крикне на жінку: «Жінко! Лоскочи мене, щоб чудніше виходило».

І такого письменника розстріляли.

Поперва дуже йому було скучно.

Поки живий був, забіжить, було, чи до Рильського, чи до Сосюри, — спорожнять одну-другу поему, асонансом закусюючи. Чи вони до нього заскочать, — жінка, дивись, сяку-таку гумореску на салі чи на маслі підсмажить, — життя йшло.

А розстріляний — куди підеш?

Одна дорога — на небо.

А там уже куди визначать: у рай чи в пекло.

Перших сорок день і душа поблизу моталась. А як уже вона зібралася у «вишину горнюю», — учепився й він за нею.

У небесному відділі кадрів заповнив анкету.

Зав подивився:

— Великомученик?

— Дуже, — каже, — великомученик.

— За Україну?

— За неї, — каже, — за неньку.

— В рай!

Перед раєм, як водиться, санобробка, ну, постригли, поголили.

— Не голіть, — просить Остап, — вуса запорозького, бо потім, — каже, — тяжко буде національність визначити, позаяк... (згадав-таки, дякувати богові!), позаяк, — каже, — оселедець сам виліз...

— Так у який вас, — питає його заврозпред, — рай? Спільний? Чи, може, хочете в окремий?

— А хіба у вас, — питає, — тепер не один рай?

— Ні. Раніше був один, спільний для всіх, а тепер різні раї пішли.

— Слава тобі, господи! — каже Остап. — Нарешті! А я, — каже, — боявся, що доведеться в однім раю з росіянами бути. Мене, — каже, — в наш рай. Самостійний. Автокефальний.

— Прошу! — каже заврозпред.

Заводить Остапа у самостійний рай. Глянув — серце затіпалось-затіпалось. Самий вишник і весь у цвіту. Любисток. Рута-м'ята. Хрещатий барвінок. Волошки. Чебрець. Євшан-зілля. Тече річка невеличка. Стоїть явір над водою. На яр дуб схилився. По той бік гора, по цей бік друга. Очерет. Осока.

І в тім раю на вишеньці соловейко щебетав.

— Курський? — питає Остап.

— Хто курський?

— Соловейко, — питає, — курський?

Райська гурія в кубовій спідниці зразу руки в боки:

— Що ви, пане, трясця вашій матері, з глузду з'їхали, чи що? Який курський? Щоб в українському раю та курський соловей... Та стонадцять чортів тому в душу, хто так навіть подумати може! Та повилазили б йому очі, хто це побачити може. Та триста йому на пуп болячок-пампушок! Та...

Підбігає друга, в запасці, червоною крайкою підперезана.

— Ой, мені горе, що не вмію так лаятись, як моя кумася!

— Наш рай, — зразу ж пересвідчився Остап.

— Та ти знаєш, бешиха тобі в живіт, що ми, як тільки відавтокефалились, всіх курських солов'їв видавили. Та ти знаєш, що в нашому раю має право співати тільки той соловей, що виплодився не далі як за п'ять верстов от Білгорода. А ти — курський! Та стонадцять...

— Та це я, — Остап каже, — не з національного, а з орнітологічного боку.

— Тож-бо й є!

Ходить Остап по раю, роздивляється.

— До чого таки рай. Ну, просто тобі рай — і квит.

Всі в українських строях, грають на бандури, на ліри, на сопілки, на бубни.

Танцюють гопака та метелиці.

Гурії живуть по коморах: як тільки яку покохав, так і в комору.

Їдять галушки, вареники, сало, ковбаси, капусту. локшину та путрю.

П'ють оковиту, варенуху та мед.

Їздять тільки на волах. На конях тільки вершники-козаки.

Панів простий люд у ручку цілує. Пани простий люд канчуками лупцюють.

Національність — тільки українці та українізовані німці.

— І як же ви так, — питає Вишня, — влаштувались? Хто вам допоміг?

— А це друзі, — кажуть, — наші, гестапівці. Бо це наш рай, самостійний і ні від кого не залежний...

— А хто ж за директора у вас?

— Вакансія. Ждемо нашого дорогого потомка старовинного козацького роду Гітлеренка.

— А-а! Ну, тоді й я тут залишусь, — каже Остап.— Все життя мріяв панів у руку цілувати. На землі не довелось, хоч у раю натішусь.

І живе тепер Остап Вишня у раю, в карти грає та свербигуз їсть.

Оце найправдивіша правда про настоящого Остапа Вишню.

* * *

А що ж воно за Остап Вишня, що й тепер оце по більшовицьких газетах пише?

Ну, ясно, що це більшовицька фальшивка.

За паспортом справжнє прізвище теперішнього Остапа Вишні «Павел (через ять) Міхайловіч Губенков». З Рязанської області, хоч дехто запевняє, що він насправді із Вільнюса і що мати його — польський ксьондз, а батько — знаменитий єврейський цадик. Останні відомості не перевірені. Назовні він такий: руда борода «клінушком», весь у личаках, тричі на день їсть тюрю й безнастанно грає на балалайку, приспівуючи: «Во саду ли, в огороде».

Як напише щось у газету, зразу біжить до Дніпра і п'є з Дніпра воду: хоче випити Дніпро.

Ось хто такий — теперішній Остап Вишня.

...Вип'ємо... пробачте, помолимось, панове, за упокой душеньки великомученика Остапа Вишні.

Хай буде йому земля пером!

Самопишучим.

1945 р.

(З розповідей Степана Яковича та з розповідей про нього)

До відходу поїзда лишалося кілька хвилин — метушня підіймалася до верхнього вершечка.

...Степан Якович впевнено і абсолютно спокійно стояв на платформі біля вагона, поволі пихкаючи здоровезною люлькою. Разом з димом він видихав досить густий аромат роз'ятреного часнику.

Злі язики твердили, що старий почав забавлятися люлькою лише після того, як зіграв на нашій периферійній сцені Тараса Бульбу. Говорили навіть, що і люльку ту взято з театрального реквізиту. Заперечувати це важко — де ж ти тепер дістанеш в іншому місці таку гарну, таку замашну, таку справді козацьку люльку? Щоправда, сам Степан Якович зволив неодноразово сповідатися в тому, що люлька ця — фамільна коштовність, що вона в їхньому роді з діда-прадіда і що одержав її ледь не з самісіньких гетьманських рук його прапрапра і ще раз прадід, котрий заснував на Запоріжжі перший український музично-драматичний театр і був у тому театрі головним режисером, головним художником і головним актором. А найближчим приятелям своїм у хвилини душевного спокою Степан Якович іноді зі скромною інтимністю майже пошепки говорив:

— Ви ж знаєте, який я актор. Так-от, хист мій від нього. Еге ж.

Потім підіймався, ретельно перевіряв — чи не післуховує хто, бо страшенно не любив гудити себе при сторонніх, і з істинно християнською смиренністю в голосі додавав:

— Але думаю, що Тараса Бульбу він грав краще за мене. Воно, звісно, й не дивно. Адже він з Тарасом стрічався, говорив, як оце я з вами...

А коли розмова з приятелями відбувалася у вихідний день, а ще краще — у дні відпустки, бо в робочі дні Степан Якович і краплі не вип'є, боронь боже! — то після енної чарчини наостанок можна було почути ще й таке:

— І люлька ця моєму прапрапра з Тарасових скарбів дісталася. От, як Тарас загубив її, — пам'ятаєте, що Гоголь пише? — так він потім знайшов. І заховав. Бачите, ось і збито трохи — це, як вона у Бульби впала...

І хоча всі знали, що збито люльку було, коли вона впала зі сцени в оркестр під час вистави, дуже хотілося вірити, що все було саме так, як це розповідає Степан Якович. Адже, між нами кажучи, хоча Степан Якович і не вмре від надмірної скромності, актор він і справді дуже хороший, а в так званих «побутових» ролях, то просто-таки неперевершений. Не вірите? То подивіться його в театрі, на виставі, по цей бік завіси... Але зараз ви цього зробити не зможете. Чому? Та справа тут у часникові. Коли вчуєте, що від Степана Яковича тхне — вибачте, пахтить — часником, так і знайте: наш театр їде на гастролі. Ознака абсолютно точна. А якщо вам часто доводиться виїжджати з дому в командировки, і Степан Якович дізнається про це, то неодмінно порадить і вам вживати в роз'їздах часник. Бо в ньому, бач, фітонциди і ще якісь там алкалоїди... Коротко кажучи, мандрівним людям вживання часнику допомагає рятуватися від всіляких шлункових захворювань, а вони ж кляті в мандрах дуже чіпляються: вода всюди різна, харч різний.

...Отже, поїзд пухкав хмарками. залізничне радіо настирливо рекомендувало «від'їжджаючим» перевірити, «чи не забули вони білети у проводжаючих», а Степан Якович зітхав і, трохи нахилившись до мене, продовжував:

— Скільки років уже мандрую, їжджу по всіх усюдах, а от до вокзалів і досі не звик. Розстроюють вони мене. Мо', старий став? Бо дуже щось вони мені нагадують про Великий від'їзд... Вроді і непогано я граю, а все ж граю вже останню дію, от-от і фінал надійде. І дідька лисого на оплески вийдеш... То вже буде, як в ранньому МХАТі, — «просять глядачів не порушувати дію оплесками»...

Він відсапнув і повів далі:

— Був я тоді молодий і зелений-зелений... Років п'ять, як на сцену пішов... Ні, здається, вже шість... Ні, таки п'ять — бо Гриця я тоді ще не грав. На великий піст було діло. Не дозволяли нам грати в пости — от і вважалося, що то «відпускний період»... Заробляв я мало. Та де там мало — на харчі та на одіж не вистачало. Думаю, поки піст — з'їжджу до батька. Треба побачитися. Приїхав... Батько старі — аж світяться, Ви не думайте, що вони у мене великі та здорові були, ні. Це я в прапрадіда пішов, а батько на зріст за мене набагато менший був... І тендітний... Так-от, приїхав я, привіз дещо — ну, там рецензії, де мене згадувано, кілька бенефісних вінків лаврових та ще одну чи дві п'єси переписані. І все... У хаті батьковій чисто-чисто. Так чисто, що куди не глянь — біду видно. Я, вбачивши таке, нашвидкуруч продав своє акторське пальто з пелериною — дуже вони модні тоді були. Ну, там іще збувся всякого дріб'язку — портсигари та годинник, подаровані публікою... Удаю, що живу добре, заробляю непогано. А що пальта та капелюха не ношу — так то нині мода така... І батько підтакує: навіщо, ке, ще те пальто, треба за модою слідкувати. От і він, уже й не дуже молодий ніби, а також без пальта ходить. Так і каже: знаєш, сину, хотів пальто комусь подарувати, так моди на нього нема. Просто віддав одному убогому... А я ж їхнє пальто на риб'ячому хутрі в крамниці старих речей бачив, як свого збувався... Отак, один одному святою брехнею світ затуляємо, а не признаємося про фінансовий крах... Потім, коли я перейшов в іншу антрепризу, трохи забагатів, так батькові висилав скільки міг. Він тоді вже і од «моди» одцурався, тепло вдягатися став...

Одверто кажучи, Степан Якович в мінорі буває не так щоб і часто. А може, він просто вміє приховувати свій настрій? Врешті, удавати — це ж його ремесло, з якого він і хліб їсть. Та й говорить, розказує він так, що й не розбереш — чи то насміятися хоче, чи жалкує дуже. От, приміром, повелося в нашому театрі ледь не про кожну нову виставу говорити на зборах та конференціях, що це, мовляв, новий етап в житті нашого колективу. Старий актор слухав про ці етапи спочатку сумирно, потім трохи кректати почав, а одного разу попросив слова та й каже:

— Оце скільки я служу на цій сцені, то весь час і чую, що у нас новий етап, новий етап, новий етап... То ви мені, товариші хороші, точніше скажіть: чи то ми по етапах з мистецтва йдемо, чи то вже за стільки етапів і МХАТ випередили? Так випередили, що його вже й не видко.... Га?

А то був час, коли «колектив не виконував фінансового плану», а простіше кажучи, горіли ми білим вогнем. Так горіли, що дирекція видавала акторам по карбованцю разів два на тиждень замість зарплати. Буває таке в театрі — не йде глядач і не йде, хоч ти йому що. Наче і вистави нічого, нові вистави, сучасні. А глядача — чортма. І рекламу гучну робили: і в газетах, і по радіо, і через вулиці транспаранти вішали. Так що шахтарі казали: бачили, он новий лозунг висить «З любов'ю на жартують»... Адміністратор перестарався — все місто обліпив афішами. Навіть конфліктна ситуація виникла — на вивіску однієї дуже поважної установи зопалу приліпили анонс про нову виставу... Сумні ми всі ходили тоді. Сумні і не дуже ситі. Так-от, у ті важкі часи Степан Якович чутки розпустив, що десь «нагорі» планують новий архітектурний проект приміщення для нашої трупи. Коли його питали, а в чому суть того проекту, він знизував плечима — не знаю, мовляв. Врешті, актори насіли на нього: скажіть та скажіть, а який той новий проект? Старий поплямкав губами та й бухнув, поглядаючи щирим оком на головного режисера:

— Зі збільшеною сценою і без залу для глядачів.

— ?!?

— А навіщо нам глядацький зал? Все одно ж ми вистави для себе граємо...

І ще любив старий заслужений артист бідкатись, наче й жартома:

— От ви гляньте, люди добрі, що робиться на світі. Художник свої твори малює на полотні, скульптор висікає з каменю, а ми, актори... З чого ми творимо своє мистецтво? Із себе — зі свого тіла, зі своєї душі... Така вже у нас, акторів, бідність, що далі й нікуди: сам собі матеріал, сам собі і художник...

...Радіодиктор із своєрідним залізничним акцентом оголосив, що поїзд номер такий-то відходить за хвилину. Це був саме той поїзд, яким виїжджала на гастролі частина нашої трупи. Степан Якович звично мотнув головою:

— Добре хоч, що разом їдемо. А то, як їдеш куди один, та ненароком скажеш попутникові, що працюєш актором, то гріха не обберешся...

— А чого так?

— Та... Кожен сусіда скаже тобі, що він так само в душі актор, що іще в школі йому пророкували славу Сальвіні, Юрія Нікуліна або, вибачте за нескромність, мою... І що він і зараз ще... Ну, і пішло галабала... От, не розумію я, хоч вбийте мене. Чому я ніколи не скажу новому знайомому, коли дізнаюся, що він лікар, інженер чи годинникар, ніби і мені в дитинстві пророкували майбуття Павлова чи Філатова?.. Їй-бо, якась беззахисна наша професія... Я спробував і не признаватися, хто я, — так пізнають. А раз — проскочило. Назвався ветеринаром. І що ж ви думаєте? Якась божа старенька замучила — чого, каже, у її кімнатного песика іноді сверблячка нападає, та все з правого боку? Сказав я їй, що то, певне, блохи. Так вона образитися образилася, а не відстала — все спеціальні питання задавала...

Поїзд рушив. Старий задумливо хитав головою і дивився просто себе. А з вікна купе вже було чути нескінченну і вічну акторську дискусію. Високий і цупкий тенор нашого героя-любовника задирливо виголошував:

— Мочалов? Що ви мені все «Мочалов туди», «Мочалов сюди»... А ви бачили його на сцені? От ви мені скажіть, що він робив би у нашому театрі?.. Гамлета грав би? А комірника він зіграв би? Не знаєте?..

І знову поїхали в різні міста і села мандрівні люди — актори невеличкого периферійного театру.

Б. КРИЖАНІВСЬКИЙ.

ВИСТАВКА ШКІДЛИВИХ ПОРАД

ТРИЛАМПОВА ЛОТЕРЕЯ

На відміну від інших лотерей, ця — безвиграшна. А програвати володарям люстри виробництва Львівського заводу електроосвітлювальної апаратури вдається по-різному. Їм може на голову впасти: а) лампочка

(з лівого, з правого чи з середнього плафона); б) плафон — лівий, правий або середній; в) люстра. Бо деталі люстри так погано скріплені, що справді висять на волосині.

ВИПАДОК НА ПРЕМ'ЄРІ

Прем'єра нової вистави почалася при повному залі. Режисер торжествував. Та раптом у другій дії він помітив, що в перших рядах глядачі сплять. Героїня мужньо продовжувала монолог, нервово смикаючи рюшики на оксамитовій спідниці. Партер відповідав їй дружнім хропінням.

— Повний провал,— заламував руки режисер.

— Я ж вам казав,— підійшов до нього завідуючий госп. частиною.— Не треба було купувати театральні крісла, які виробляє Черкаське виробниче об'єднання «Дніпро». Ніжки в них так хитаються, що людина засинає, як у кріслі-гойдалці.

СЮРПРИЗ ДЛЯ ЧОЛОВІКІВ

Виходячи з дому ви, як завжди, почистили черевики. І раптом, глянувши на ноги, не повірили своїм очам. Ваші черевики з чорних перетворилися на... фіолетові.

Увечері, збираючись до приятеля в гості, знову взялися за щітку і, о чудо, черевики зробилися синіми. Автор такого крему-сюрпризу — Київський завод хімтоварів. Це тут народилися 37 тисяч тюбиків крему для взуття, які, незважаючи на етикетку «чорний», фарбують черевики у різні кольори.

ОЩАДЛИВА СУМКА

Особливість цієї сумки в тому, що вона заощаджує гроші. Припустимо, ваша дружина вирішила зробити чергову і, як вам здається, непотрібну покупку. Вона виписала чек, підійшла до каси, але... покупка не відбулася.

Замок на її сумці нізащо не відкривався.

Тільки дома при допомозі відповідних інструментів щастить відкрити замок на сумці виробництва Білицької (Київська область) шкіргалантерейної фабрики.

УНІВЕРСАЛЬНІ ШТАНИ

Звичайно, такі випадки трапляються рідко. А все ж таки буває, коли чоловік через неуважність одягає штани задом наперед. Воно і ходити

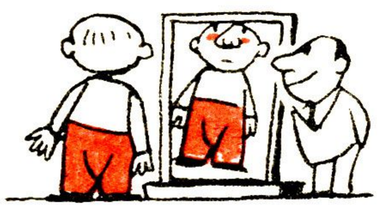

так незручно і перед людьми соромно.

Для неуважних людей Переяслав-Хмельницька швейна фабрика пропонує універсальні штани, які, як їх не надягай хоч задом наперед, хоч холошами догори, виглядають однаково. Враження таке ніби людина мішок натягла.

ДИВАН-ГОЙДАЛКА

Ця новинка — для тих, хто страждає безсонням.

Якщо ви купите диван виробництва Броварської меблевої фабрики, то можете, не вагаючись, викидати снотворні ліки на смітник. Диван так заколисує, що володар його спить, як дитина після купелі. І все це завдяки тому, що так звані шипові стики в дивані розклеюються, і він хитається в усі боки.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

У незакінченому будиночку для відпочинку свинарок п'ятихатського відгодівельного пункту оселився домовик. І почав пустувати. Настелять будівельники підлогу, а вона покоробиться, поштукатурять стіни, а вони облупляться, вкриють дах, а він тече. Про ці незвичайні пустощі ТАП надрукував телеграму в № 12 журналу.

А заступник голови Дніпропетровського облвиконкому т. Малинін відповів нам, що то пустував не домовик, а старший виконроб-бракороб місцевого РБУ А. Г. Григоренко. Його звільнили з роботи — і всякі бракоробські пустощі припинилися. Свинарки вже відпочивають у своєму будиночку.

НАХАБНИЙ КОМПЛЕКТ

Ковельський магазин господарських товарів № 8 торгує алюмінійовими горщиками. Домашні господарки дуже подобають такі горнята. І майже всі чоловіки, які бувають у Ковелі на Волині, обов'язково привозять своїм газдиням алюмінійові сувеніри.

А вдома гвалт! А вдома скандал! Крім горщика, чоловік привозить ще й «фруктово-ягідне» решето. Добре, якщо одно. А як півдесятка: п'ятеро горнят і п'ятеро решіток! Та таких неоковирних, що сусід не прибіжить під вікна співати: «Ой, сусідко, сусідко, позич мені решітко...» Він своїх не знає куди дівати.. І жінка теж з ходу викидає решітка на смітник і дає духу благовірному за марнотратство.

А яке ж тут марнотратство?! У магазині № 8 горщики (ціна за штуку 1 крб. 47 коп.) продають у комплекті з решетом (50 коп.). Правда, комплект можна й розкомплектувати: можна купити саме решето. От тільки в магазині не чули такого, щоб хтось категорично наполягав: «Що ви мені горщик підсовуєте?! Ви одне решето дайте!»

Так ні. Кричать:

— Ідіть ви з вашим решетом! Мені горщик потрібен!!

— Без решета не продаємо! — стоїть на своєму магазин № 8.

Отакі фокуси з решетами відбуваються в Ковельському магазині господарських товарів № 8. Їх нахабно нав'язують покупцям, хоч і знають, що таку примусову торгівлю категорично заборонено.

Знають. Але відверто порушують правила радянської торгівлі. А все тому, що за «нагрузку» тут править решето. А в решеті, як відомо, всякі чудеса бувають. «Збреде», — думають запопадливі комерсанти. Алюмінійовий горщик — сувенір хоч куди. Його й з залежалим решетом візьмуть!..

Та не кожен сувенір — подарунок. І не в кожному решеті відбуваються чудеса!

Гр. ПРИСУТНІЙ.

Мал. А. СВИНЦОВА

Без слів.

Перчарня

ЗНАЙШОВ ВИХІД

На уроці англійської мови вчитель запитав Юрка:

— Скажи мені по-англійському, що ти сьогодні добре пообідав.

Юрко не знав, як відповісти і каже:

— А я сьогодні ще не обідав.

С. РОМАНОВИЧ.

АХМЕДОВА ЛІЧБА

У Ахмеда я питаю:
— Ти умієш рахувать?
Гордо мовив він: — Я знаю
Арифметику
на п'ять!
Хоч Ахмеду я і вірю,
Все ж Ахмеда перевірю.
Я спитав: — Ну, голова,
Скільки буде два по два?

На такі мої слова
Він всміхнувся щиро:
— Скільки буде два по два?
Два по два —
чотири!
— А чотири по чотири? —
Стало тихо у квартирі.
Та, подумавши, Ахмед
Мовив хитрувато:
— А чотири по чотири —
То буде багато.

Мирсаїд МИРШАКАР.

Переклад з таджицької
Грицька БОЙКА.

ВІРНА ПРИКМЕТА

— Валю, що зараз у нас буде? — запитала свою подругу Маруся.

— Контрольна з арифметики...

— А звідки ти знаєш? — здивувалась та.

— А Миколка з уроку втік...

Володимир БЛАЖКУН.

ВЧЕНИЙ

— Ти, Петю, сам горіхи з'їв?
А чом сестричці не вділив?

Петро по-вченому кива:
«А три не ділиться на два!»

Л. КУЛІШ.

Пригоди Перченяти

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

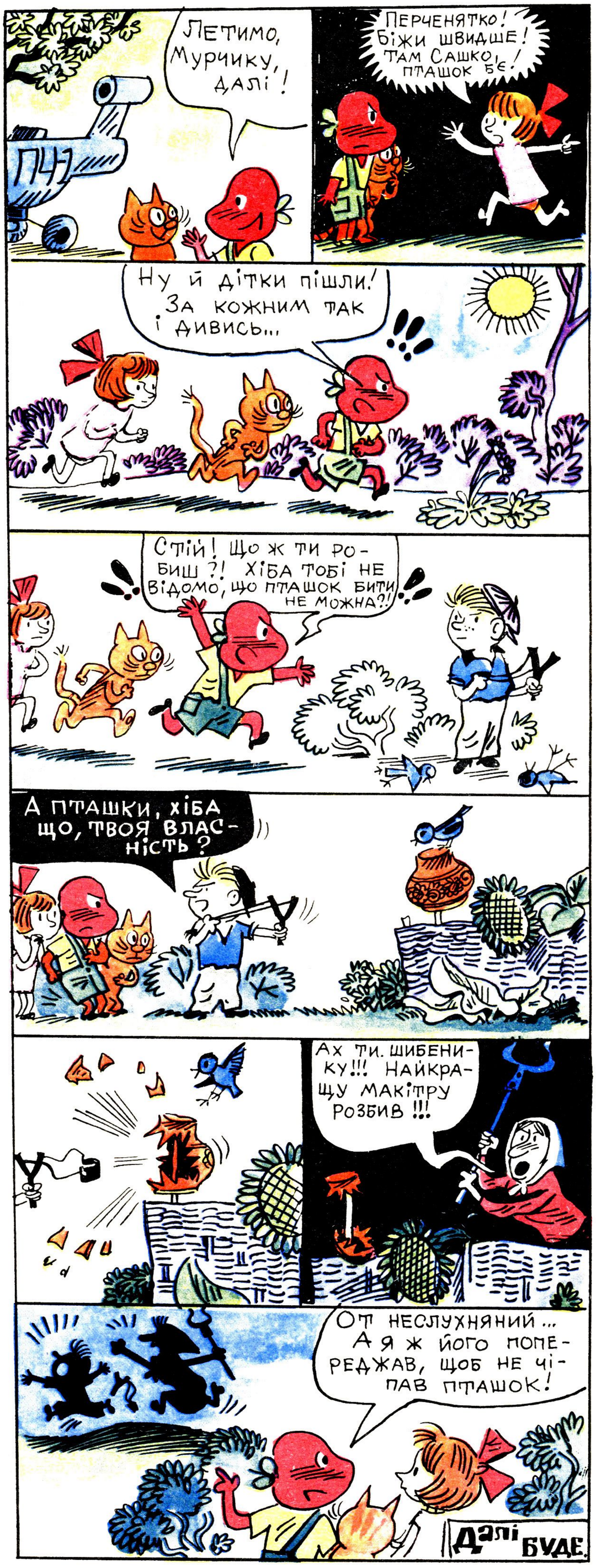

Обидва мають рацію

Ще при першій нашій зустрічі Богдан Григорович довірливо попередив:

— Майте на увазі, в Івано-Франківську всіх, хто намагається перевіряти мої скарги, підкуповують і споюють... Отож, коли приїдете, дивіться...

Я подякував за своєчасне попередження.

З почуттям навислої наді мною загрози я приїхав до Івано-Франківська. Пильно оглядаючись і ретельно обминаючи всіх, хто, на мою думку, міг перестріти, підкупити та споїти мене, прямо з вокзалу почимчикував на квартиру Б. Г. Попадинця.

Дійшов без пригод. Господар чекав на мене. Запросив в колишню прачкарню, нашвидкоруч переобладнану в житлову кімнату. Вона вражала якоюсь ненатуральною неприбраністю. Богдан Григорович з натиском запитав:

— Чи може в таких умовах жити радянський вчитель?!

— М-так... Умови явно непідходящі...

— Отож насамперед мусите добитися, аби мені негайно виділили квартиру!

Чітко визначивши, чим саме, перш за все, я повинен зайнятися в Івано-Франківську, Богдан Григорович дбайливо розклав на недбало застеленому ліжку акуратно скріплені пачки квитанцій на відправлені листи і повідомлень про вручення їх адресатам.

— Ось тут квитанції на листи до газет і журналів, це — до прокуратури, це — до міністерства освіти, це — до Верховної Ради, це... — Богдан Григорович любовно пересортував пачки й продовжував уточнювати: — Це — про квартиру, це — про хабарі, які я давав директору школи, це — про його зловживання, це...

Давши мені можливість насолодитись ідеальним порядком у його домашній канцелярії, Попадинець перейшов до питання номер один — про квартиру. Показав свої листи (якими був щиро задоволений), показав відповіді з різних інстанцій (якими був дуже незадоволений), вніс необхідні уточнення.

Вийшло ось що. Влітку 1965 року Б. Г. Попадинець вирішив переїхати з Калуша до Івано-Франківська. Про свій намір він своєчасно не попередив керівників Івано-Франківської міськради, і ті, відповідно, не підготували йому квартири. Богдану Григоровичу довелося зробити те, що роблять у такому становищі всі інші, — тимчасово піднайняти кімнату або куток. Саме на таких засадах його й прописали в будинку громадянки Дякович. Жити там можна було. Але внутрішній голос підказав Попадинцю, що чекати, поки міськрада виділить йому квартиру, доведеться довгенько. Учитель згадав десь почуте: черга — це група людей, яка прагне пройти без черги. Відтак вирішив обминути її. І домовившись з господинею, перебрався у прачкарню. Навів там відповідний непорядок і почав чітким почерком вимальовувати в усі усюди листи на тему: «Чи може в таких умовах жити вчитель?!».

Я не міг не віддати належного кмітливості Б. Г. Попадинця. Водночас висловив співчуття з приводу того, що не зможу підтримувати його вимог щодо позачергового надання йому квартири.

Богдан Григорович, примруживши очі, гостро подивився на мене:

— Тоді нам нема про що говорити! Я бачу, й ви те ж саме... Мені все ясно...

Витримавши неприховано підозрілий погляд Попадинця, я пообіцяв найретельнішим чином вивчити інші факти, викладені в його листі.

Зворушливу історію відносин між учителем середньої школи робітничої молоді № 2 Б. Г. Попадинцем і директором цієї школи Романом Тимофійовичем Тараном розповім трохи далі. Перед цим читачеві, який уже познайомився з Попадинцем, варто, гадаю, познайомитись і з колоритними особливостями енергійної і своєрідної діяльності його партнера — Р. Т. Тарана. Змушений це зробити, хоч знаю, що Роман Тимофійович страх як не полюбляє, коли про справи в школі стає відомо за її стінами.

Про своє влаштування на роботу в школу № 2 Богдан Григорович розповідає так. Дізнався він про те, що є там вакансія вчителя молодших класів, приїхав у Івано-Франківськ, з'ясував, що для влаштування в школу слід дати директорові хабар в сумі 500 карбованців, дав на разі 150 карбованців, директор домовився з тодішнім зав. міськвно тов. Лисенком — той дав наказ. Решту грошей Попадинець зобов'язався виплачувати по десять карбованців щомісяця. Коли ж згодом відмовився виплачувати, то директор почав до нього прискіпуватись.

Ось така схемочка.

Працівники міської та обласної прокуратури, перевіривши цей сигнал, не змогли встановити, хто і кому давав хабаря, і цілком зрозуміло, я після цього ніколи не дозволив би собі стверджувати, що все-таки хабар був даний. Єдине, що я собі дозволив, це задати кілька запитань.

Спочатку запитав у міськвно:

— Чи вважаєте ви, що в нашій школі може працювати вчителем людина, яка, за її власним визнанням, влаштувалася на роботу таким симпатичним методом?

— Безумовно, не може, — категорично роз'яснила завідуюча міськвно О. Я. Матвієнко. — Але ж спробуйте зараз увільнити Попадинця з роботи, коли він виступає в ролі викривача недоліків.

Я поспівчував співрозмовниці. Справді, скрутнувате становище.

Тоді я звернувся до директора школи.

— Як же воно, Романе Тимофійовичу, сталося так, що при наявності в самому Івано-Франківську багатьох учителів, які з задоволенням працювали б у вашій школі, ви зупинились чомусь на Попадинцеві, якого до цього не знали і який щойно прибув з Калуша? Як же так сталося, що ви не зажадали від нього трудової книжки, яку він, до речі, так і не представив за три роки? Чому ви не запросили характеристики на нього з попереднього місця роботи, з калуської школи, звідки він, теж до речі, був звільнений по статті 47-й трудового кодексу. А крім того, через два місяці після приходу Попадинця в школу вам стало відомо, що аж три (з чотирьох) його колишні дружини цілком законно прагнуть від нього аліментів на дітей. Чи ж не спало вам на думку, що такій людині не дуже личить виступати в ролі вчителя, вихователя? Чому ж тримали його?

На ці запитання Роман Тимофійович відповідав:

— Хабаря не брав. Щодо іншого — сам дивуюсь...

Відповідь категорична, але, мені видалось, не дуже повна...

Роман Тимофійович Таран переконаний, що Б. Г. Попадинець не може працювати вчителем. І він має рацію.

Богдан Григорович Попадинець вважає, що Р. Т. Таран дивно виглядає на посаді директора школи. І він, схоже, теж має рацію.

Важко писати фейлетон про двох конфліктуючих, які обидва мають рацію...

Є. КРУКОВЕЦЬ,
спец. кор. Перця.

м. Івано-Франківськ.

НАБРАВСЯ МУДРОСТІ

— Чого стоїш та все очима водиш,
До гурту не підходиш? —
У Барана допитується Шпак.—
Он мудрий Змій, Воли трудолюбиві,
Відомий Соловей і Лев у пишній гриві,
Учений Крук, знавець водоймищ — Рак
Та й інші звірі, плазуни і птахи
Від велетня Слона до Черепахи...
Отож не стій! Пройдися з краю в край,
До мудрих підійди, порозмовляй! —
— Ти маєш рацію,— сказав Баран Шпакові,—
Розмова, головне, щоб мудрою була! —
Пішов Баран...

Даруйте вже на слові:
Ходив-ходив та й став... біля Осла.

Є. ВАСИЛЬЧЕНКО.

с. Будилка
Лебединського району
Сумської області.

ЧУЙНА МАТИ

— Не батько ти — чужий своєму сину.
Чи бач, до чого вже довів дитину!..
Нюхни! Нюхни! Відразу взнаєш все:
Від нього ж самогонкою несе!
У тебе ж був учора день зарплати;
Жаль на «столичну» вже дитині дати?!

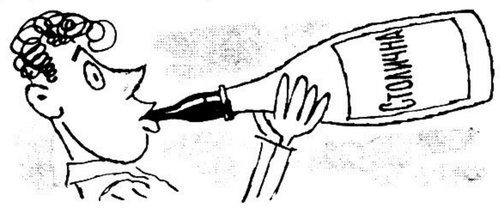

ОБРАЖЕНИЙ «ТАЛАНТ»

Обурений Гусак не хоче пити, їсти:
— Несправедливість! Не взяли в артисти.
Якогось Солов'я зачислили у штат...
У нас, куди не повернися, — блат!

ПОРОЗУМІЛИСЬ

Прохожий річ завів з Левком:
— Куди я вийду цим містком?
— Чудний ви, дядьку, чоловік, —
Звичайно, що на другий бік.

ХВАЛИВСЬ КОМАР

— Це не секрет, не новина,
Що з Мухи зроблено Слона, —
Пищав Комар. — Та я таки
Перероблю все навпаки!..
Хто знає, де Комар той дівся,
А Слон Слоном і залишився.

ЗРОЗУМІЛА ЛЮБОВ

— Чому, скажи, любов така
В Рябка з'явилась до Лисиці? —
Індик питає Гусака. —
Він сторожує ж коло птиці!

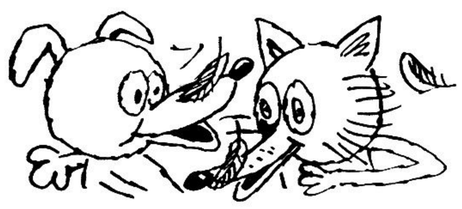

— Гай-гай! А ти й не бачиш досі? —
В них пір'ячко в обох на носі.

Г. ДМИТРЕНКО.

с. Демидів,
Київська область.

Народні усмішки

ЗНАВЦІ БІБЛІЇ

— Пане Онуфрію, ви граєте, як цар Давид, але не так гарно.

— А ви, пане Матію, говорите, як Соломон, тільки не так мудро...

ДОБРІ ОКУЛЯРИ

Оптик вихваляє перед покупцем окуляри.

— А чи далеко можу крізь них бачити? — питає його покупець. — Чи можу побачити речі, віддалені на шістдесят метрів?

— Ви побачите крізь них на віддаль 60.000 метрів, ви навіть Місяць побачите!..

ЛІНИВИЙ ЗНАВЕЦЬ

— Не розумію, чому ти, Богдане, такий лінивий. Для мене праця це справжня приємність...

— Але ж, тату, ви самі мені казали, що ми живемо на світі не тільки для самих приємностей.

Повідомив П. М. РУЖИЦЬКИЙ
з м. Городенка Івано-Франківської області.

ТАК САМО

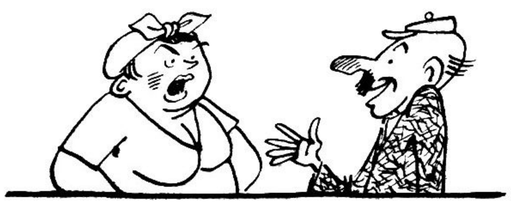

Жінка причепилася до свого чоловіка:

— Де ти ходиш? Один день тебе я бачу, а один — ні!

— Та й я тебе, жінко, так само, — відповів чоловік.

ДОПИЛИСЯ

До телеграфу входять троє п'яниць. Один з них говорить:

— Прошу три чарки горілки!

— Тут немає горілки, тут є телеграф.

— То прошу три чарки телеграфу.

ЗЛОДІЯ ЛОВЛЯТЬ

Малий Василько підбіг до мами і гукає:

— Мамо, мамо! Злодія ловлять!

— А біжи-но, Василько та подивись, чи то не нашого тата!

Повідомив Ів. РІЗНИК
з м. Кам'янки-Бузької
Львівської області.

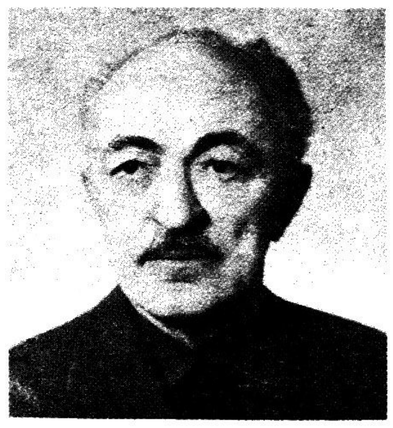

Не стало Бориса Мойсейовича Шаповала.

Читачі Перця знали його, як художника-карикатуриста Бе-Ша. Знали, як майстра гнівної карикатури, веселого гумористичного малюнка, дотепного шаржу. Один із найстаріших карикатуристів України, він весь свій талант віддав «Перцю», в якому друкувався з перших його номерів.

За заслуги в розвитку української радянської графіки та в зв'язку з 40-річчям «Перця» Б. М. Шаповалу було присвоєно звання Заслуженого діяча мистецтв УРСР.

Немає серед художників-перчан нашого Бе-Ша. Але назавжди залишиться в строю його бойове мистецтво.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

Без слів.

ЧУДЕСА В РЕШЕТІ

ЗНАЮТЬ СВОЇ КАДРИ

Міністр енергетики та електрифікації УРСР К. М. Побігайло підписав наказ по міністерству № 120-Т:

«Скасувати з 1 серпня 1968 р. персональну надбавку до посадового окладу у зв'язку з переходом на іншу роботу...».

Другим у наказі стояло прізвище директора енергозбуту ЕРУ «Кременерго» Малинова І. Є.

На яку ж «іншу роботу» перейшов І. Є. Малинов.

Ані на ніяку!

Малинов І. Є. помер. Ще в березні 1966 р. На його місці понад два роки працює інший директор. А міністр позбавляє персональної надбавки небіжчика.

І офіційно повідомляє про це Сімферопольський міськфінвідділ.

Видно, товариш міністр здорово знає свої кадри!

ЗДИХАЛИСЬ

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

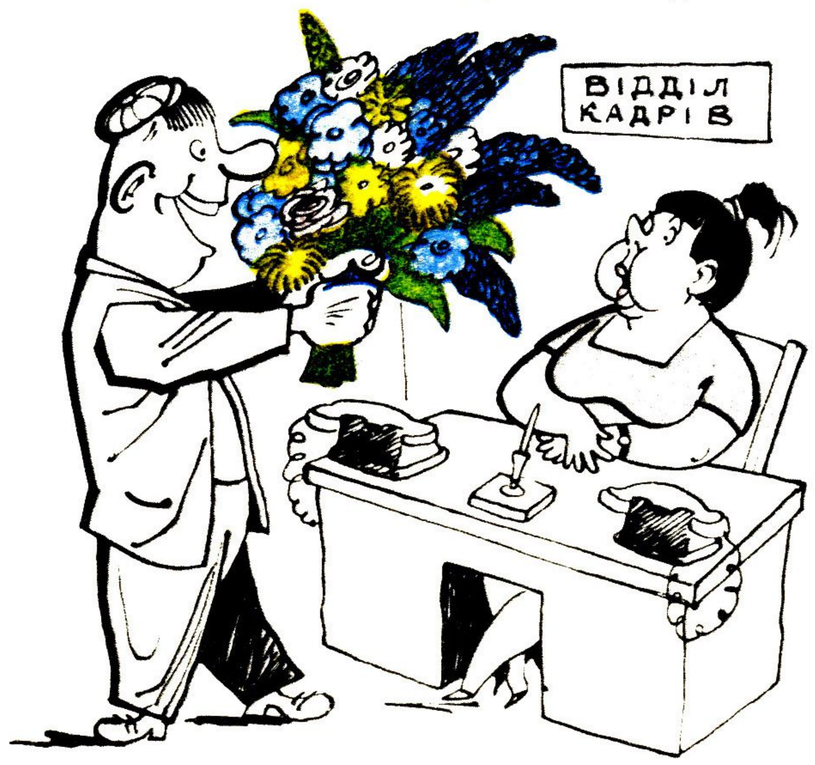

— Це вам од колективу робітників заводу, де я працював до переходу на ваше підприємство.

Микола ЯРОВИЙ

КУРОРТНІ ЕТЮДИ

БІДНІ

Заболіли в баби ноги,
чистісіньке горе!
— Я вас, мамо, — син киває, —
повезу на море.
Покупаєтеся трішки,
це не під вербою,
і воно весь біль одразу
зніме, як рукою...
От привіз стару в Алупку
і веде до пляжу.
Мати глянула навколо:
— Що за диво? — каже, —
стільки люду полягало
спати на камінні,
голопузі,
голобедрі,
босі,
голоспинні!
Вже згоріли на тім сонці,
як гудзики мідні,
а укритися нема чим...
видно, дуже бідні!

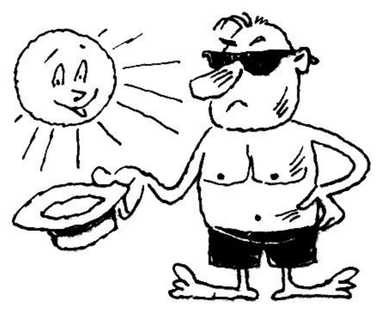

АЛІ БАБА

В старій легенді ялтинських поморів,
що не боялися ні грому, ні грози,
співається: красуню, дівчину Арзи
украв Алі Баба,
розбійник із Місхору...
Це все колись було, минуло давнє
лихо...

Тепер не те...
Не той Місхор, Гурзуф!
У санаторії з'явилася Алі Бабиха
і чоловіка в жінки свиснула —
Арзу...
Сміється у Криму
людина кожна:
що то за муж,
якого вкрасти можна?!

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ До редакції надійшов лист про те, що магазин № 2 Буймерівського Будинку відпочинку (Сумська область) вже три місяці закритий. Про це у «Перці» № 5 було надруковано замітку «Нове в торгівлі».

Голова Охтирського міського споживчого товариства т. Пустовойтенко повідомив, що нині магазин працює і забезпечений необхідними товарами.

★ У замітці «Морені меблі» («Перець» № 6) йшлося про те, що у луцькому магазині № 1 Волинської фірми «Меблі» велика кількість меблів знаходиться просто неба і швидко псується.

Начальник Волинського обласного управління торгівлі т. Кучмій повідомив, що для збереження меблів збудовано піднавіс та додатково відкрито у м. Луцьку ще один мебльовий магазин.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ФУТБОЛІСТ НА ПЕНСІЇ

Друже Перче!

Можеш нас вітати і поздоровляти: село Яблуновиця (Іллінецького району Вінницької області), в якому ми живемо, цілком і повністю електрифікова... Пробач, погас каганець й довелося на півслові перервати речення. Так от, хочемо тобі похвалитися, що Вінницька мехколона № 2, керована В. А. Латушком, ще в 1967 році цілком і повністю електрифікувала наше село. І гроші за електрифікацію геть усі одержала, і начальству своєму про завершення всіх робіт давно уже відрапортувала. А що у нас в 64 хатах ще й нині люди світять каганцями, то це така дрібна деталь, про яку в жодних рапортах писати не заведено.

Щоб не псувати електрифікаторам рапорта, ми про цю деталь вирішили написати тобі, Перче. Ти, кажуть, добре знаєш, що треба робити з діячами, які зарапортувалися...

Л. ДИРА.

с. Яблуновиця
Іллінецького району
Вінницької області.

Чи знаєш ти, що страшніше — тигр-людоїд чи служака-буквоїд?

Якщо не знаєш, то ми тобі підкажемо: страшніший буквоїд, бо він їсть не тільки м'ясо, але й каміння.

Не віриш? Так от, послухай. У цьому році нашому ремонтному управлінню було занаряджено з Омелянівського каменедробарного заводу 1000 кубометрів гранітного щебеню. Своє завдання завод виконав, щебеню для нас наробив, от тільки одержати його ми не можемо, бо вантаж заадресували на станцію Василівку Південної залізниці.

— Нема такої станції! — категорично заявляє т. Євженко — начальник станції Омелянівка. — У довіднику не значиться!

На сторінки довідника станція Василівка і справді не встигла потрапити, бо створено її недавно — в 1967 році. Про це ми вислали офіціальну довідку, видану нашими місцевими залізничниками, але їм т. Євженко чомусь вірити не хоче і прийняти наш щебінь для відправки нізащо не погоджується.

Отак один буквоїд і поглинув цілу тисячу кубометрів гранітного щебеню.

К. ШАНДОР,
начальник відділу постачання Сумського спеціалізованого ремонтного управління № 2.

Нещодавно з Приморської райзаготконтори ми одержали грізного папірця, в якому повідомлялося, що згідно договору ми зобов'язані продати державі ..... тонни меду бджолиного. Далі доводилось до нашого відома, що за станом на 15 липня 1968 року нами продано ..... тонни меду. А ще далі контора погрожувала застосувати штрафні санкції.

Допоможи, Перче, вгадати скільки нам треба продати меду, бо в грізному папірці, підписаному директором райзаготконтори т. І. Долгановим, як у тій пісні співається: «у рядочку тільки точки догадайсь, мовляв, сама».

Правління колгоспу «Прогрес» Приморського району Запорізької області.

Приїжджай, будь ласка, у санаторій «Бердянськ», що на Азовському морі, та подивись, як тут хворі набираються здоров'я. Зранку й до вечора у нас одна «процедура» — черги. Підеш на грязьове лікування — стій у черзі, наспів обід у їдальні — стій у черзі (в їдальні не вистачає посуду), схотів напитись води, хапай графин — і в чергу до машини-водовоза (бо не запасешся водою, перебиватимешся на шлунковому соці).

Єдине місце, де ще немає черг — туалетні, бо їх раз у раз закривають на замок...

Чи не міг би ти, Перче, прийняти поза чергою адміністрацію санаторію та вилікувати її від байдужості і службового нехлюйства? Щоб хазяйськими очима побачили ті адміністратори, що робиться у них в санаторії.

М. Є. МАСЛОВ.
Запорізька область.

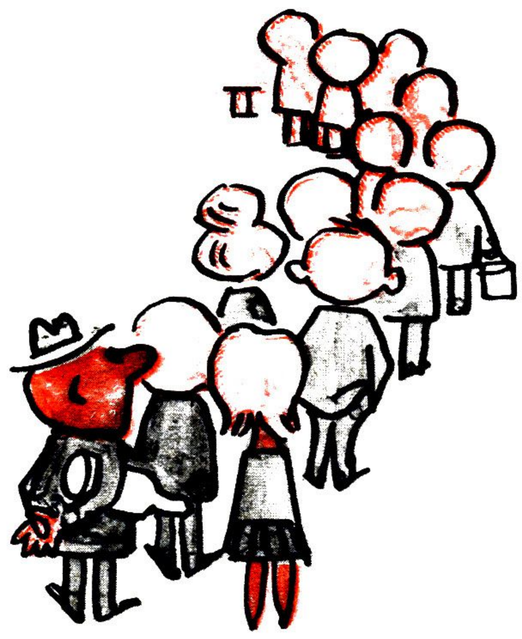

Веселоподільський цукрокомбінат готується до ювілею: у 1969 р. йому стукне 40 років. Дирекція комбінату зустрічає цю дату новими досягненнями. Серед них височить водонапірна башта, на будівництво якої витрачено 100 тис. крб. Башту здали в експлуатацію 8 років тому. Місцеве птаство негайно ж осідлало її верхню частину, а в нижній отаборилося юне лицарство, яке проводить тут свої галасливі баталії. Питну ж воду робітникам возить стара шкапа. Возить бочкою, яку накачують ручною помпою.

Ветерани підприємства виступають з своїми спогадами. Вони розповідають, що колись на цій території шуміли фонтанчики питної води, працювали душові кабіни, кімнати відпочинку. А адміні-

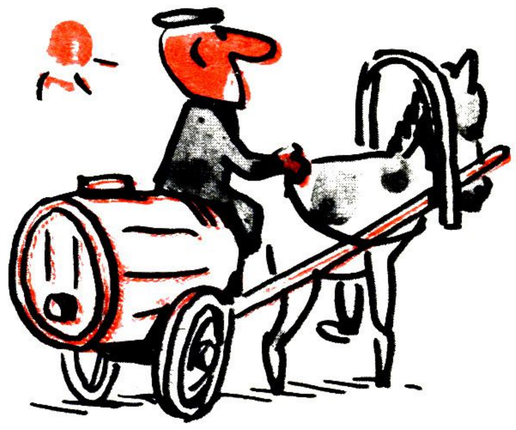

страція, з свого боку, носиться з новим побутовим корпусом, де ніби є все, про що розповідають ветерани. «Окозамилювання!» — протестує аудиторія. А адміністрація уточнює: «Незавершений об'єкт!», хоч рапорти про готовність побутового корпусу ще три роки тому послано і «Укрголовцукру», і обкомові профспілки харчовиків.

Підготовкою до ювілею керує директор комбінату В. Н. Бойко. Та гріх приписувати всі досягнення йому одному. На них добре знати пальці і колишніх директорів: відпущеного на пенсію Г. І. Сиротенка та знятого з роботи В. М. Шумейка. Змінилося тут і три головних інженери. Лише «незавершені об'єкти» не змінилися. І водонапірна башта стоїть без води, і побутовий корпус — без побутових послуг.

М. ТИТАРЕНКО,
інженер.
Полтавська область.

перець

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.
Редакційна колегія:
М. БІЛКУН, К. ЗАРУБА, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Журнал «Перець» № 18 (796)
(на украинском языке).

Ціна 24 коп. на місяць.

Підписано до друку 7.IX. 1968 р.

БФ 13227. Зам. 04639. Тираж 1.582.500 прим.

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції:
Київ-47,
Брест-Литовський проспект, 94.

Для телеграм: Київ, Перець.

Тел. 41-82-12, 41-83-46, 41-83-79.

Папір 70×108⅛. 1 пап. арк.
2 друк. арк.

Видавництво і комбінат друку «Радянська Україна», Київ, Брест-Литовський проспект, 94

Індекс 74393

іноземна сатира

Неонацістська партія НДП має покровителів серед промислових магнатів Західної Німеччини.

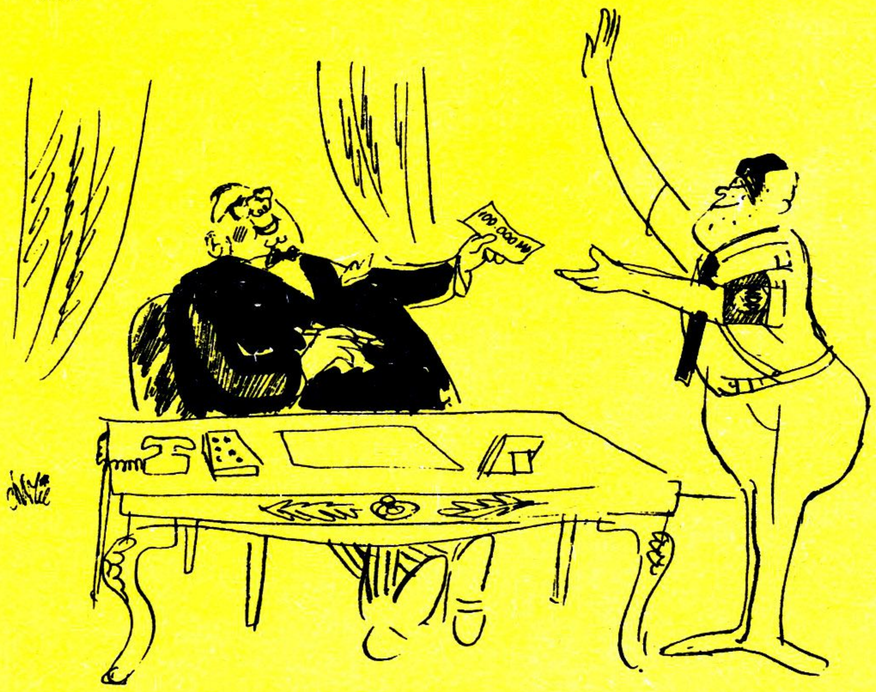

— Мій боже, як це омолоджує!

Портрет новітнього імперіалізму.

Усіх, хто розповсюджуватиме комуністичні лозунги, буде розстріляно на місці.
(З наказу військового міністра Греції).

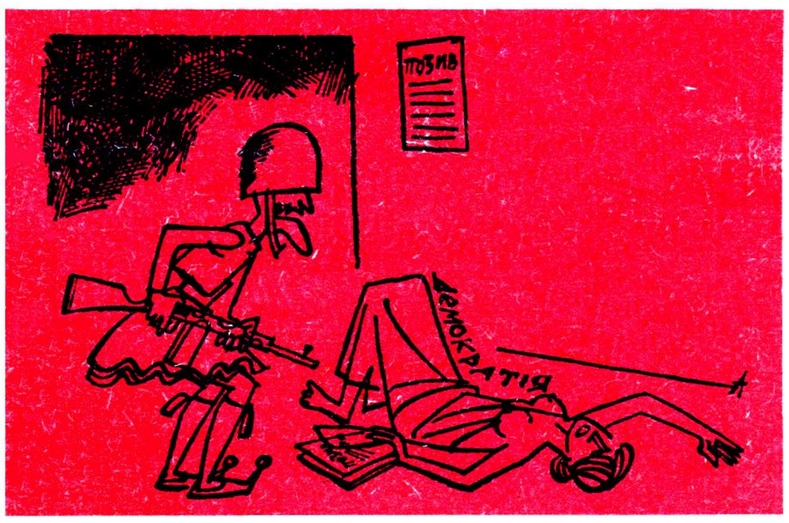

Перша жертва.

— Говорить радіостанція «Вільна Європа»!..

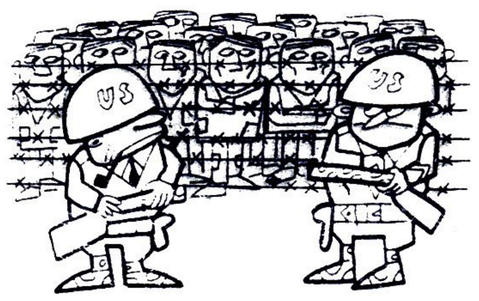

— Ми захищаємо В'єтнам від комуністичної небезпеки.

— За нами стоїть в'єтнамський народ!..

— Починаємо велику операцію по очищенню...

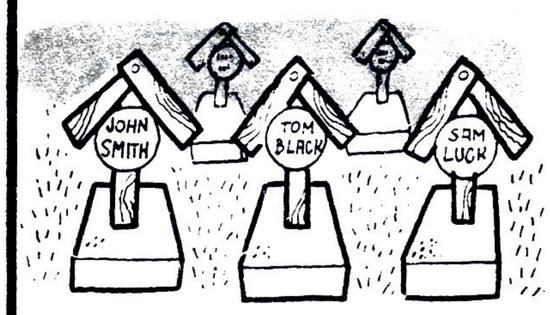

— Після важких боїв, наші війська успішно окопалися.

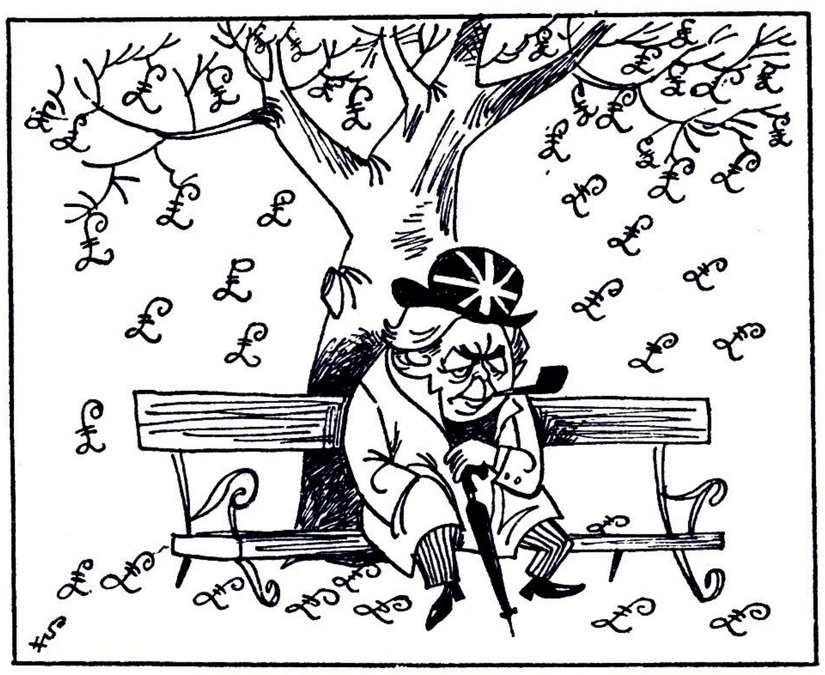

Лондонський листопад.

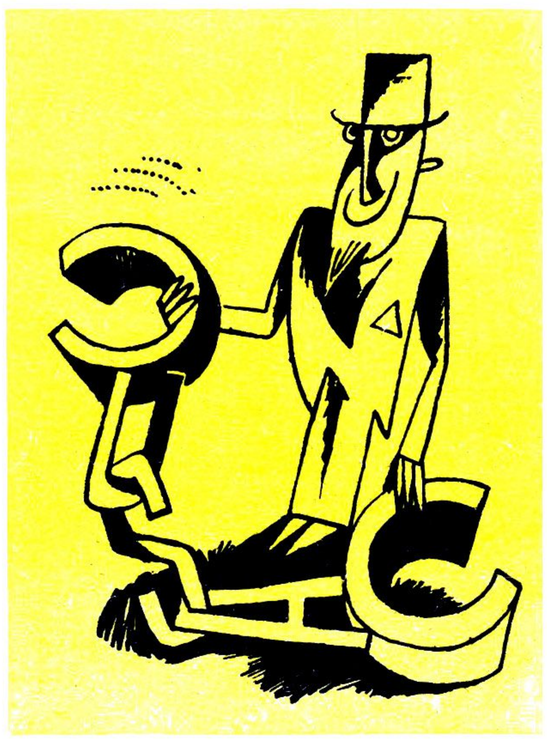

Світовий жандарм.